

schaakvereniging

ppromotie

jaargang 49-1

ZOETERMEER

CLUBBLAD VAN DE SCHAAKVERENIGING 'PROMOTIE'
Jaargang 49 No. 1, 24 oktober 2000 - Oplage 80 stuks

----- **S.V. PROMOTIE** -----

Clubgebouw: Wijkcentrum De Leyens 3419596
Van 't Hoffplein 1
Voorzitter: B van de Graaf, Prins Bernhardstraat 24, 3313582
Secretaris: D. Th. Brinkman, v. Boisotring 97, 3422005
Penning J.G. van der Ploeg, Belgiëlaan 157 3423551
meester: Schaakvereniging Promotie, Gironummer 2405362
[Jaarcontributie 1999/2000: senioren (20 t/m 64 jr) fl. 215; junioren
(16 t/m 19 jr) en aspiranten (t/m 15 jr) fl. 115; studenten fl. 140;
veteranen (65+) fl. 165; (bij meer aspiranten uit een gezin reductie.)]
Wedstrijdleader intern:
E. Trommel, Ruimtebaan 319, 3416697
Wedstrijdleader extern:
G. Eggink, van Leeuwenstraat 136, Voorburg 070-3866538
Jeugdcommissie:
C. Schoon (voorzitter), Caan van Neck- 070-3999354
laan 191, Rijswijk
H. Meijering (intern comp.), Lissevaart 136, 3311976
M. van Staden (lessen), Moerbeigaarde 76, 3414509
J. Veldhuizen (toernooien), Vletkade 34, 3416170
H. Buiten, (extern. comp.), Slootdreef 14, 3316292
Algemeen adjunct:
M. Nepveu, Graaf Adolfstraat 36, 3169981
Redactie: M. Nepveu 3169981
J.W. Meijer 3413367
Ereleden: H. Breugem, L. Breugem, J. Hagoort, J. Kalkwijk, G. Swart.

----- **INHOUD** -----

1. - De interne competitie	Eric Trommel
2. - De externe competitie	Gerhard Eggink
4. - Henk	Gerhard Eggink
5. - Henk Luitjes	Willem Broekman
8. - Liechtenstein 2000	Manuel Nepveu
10 - Beroemd in Liechtenstein	Hans Meijer
13 - Mantovani - Broekman (Triesen, 2000)	Willem Broekman
14.- Leden van Promotie op de KNSB ratinglijst	De Schaakbond
15.- Liechtenstein - Open 2000	Hans Meijer
17.- Russische geheimen III	Manuel Nepveu
19.- Geen leuk stukje	Frits Hoorweg
19.- Internationale ratings	Hans Meijer
20.- Schoonheid geprijsd: Rivaliteit	Ruurd Kunnen
22.- Wist u....	Rob de Vries
23.- Gluiperig vals spel	Gerard Jansen

----- **REDAKTIONEEL** -----

Beste Medeschakers,

Dit is het eerste clubblad na de zomer. Het zal U niet verbazen dat er in dit nummer ruime aandacht is voor Henk Luitjes, die ons deze zomer ontvallen is. Vervolgens hebben we de vaste rubrieken en een aantal wilde bijdragen.

De Redactie.

DE INTERNE COMPETITIE

Vele bijzondere partijen zijn er reeds gespeeld al noem ik hier alleen de fraaie wijze waarop Ton de Waal van Sjaak Sibbing won. Een computercrash bederft echter deze keer mijn lust tot schrijven. Een uitgebreider relaas over het wedervaren van de interne competitie houden jullie dan ook van mij tegood.

Eric Trommel

Promotie, competitie 2000-2001, stand na ronde 6

groep A :

Plts	Speler	Score	WP.	Plts	Speler	Score	WP.
1	B. Bannink	70.00	528	21	D. Leenman	35.67	482
2	A. de Waal	59.00	368	22	H. van der Wijk	34.00	471
3	E. Kuipers	58.00	445	23	M. Wichhart	33.33	385
4	G. Eggink	54.67	419	24	R. Kunnen	32.00	387
5	M. Nepveu	53.00	517	25	F. Martens	32.00	353
6	W. Broekman	48.00	492	26	B. van de Graaf	31.33	305
7	J. Sibbing	48.00	427	27	R. Tan	28.00	466
8	H. Boerkamp	46.00	149	28	R. Blok	26.00	442
9	J. Blankespoor	43.33	475				
10	J. van den Bergh	43.00	362	29	J. van den Berg	25.00	384
11	H. Noordhoek	39.67	479	30	R. Minnema	25.00	321
12	R. Matai	39.00	375	31	H. Breugem	24.00	509
13	B. Ahlers	38.00	453	32	B. Ouwens	23.00	230
14	N. Veldhuizen	38.00	329	33	H. Tan	22.67	466
15	H. Knops	37.00	438	34	M. van Staden jr.	22.67	435
16	J. Veldhuizen	37.00	422	35	M. Toxopeus	22.33	370
17	N. Peerdeman	37.00	396	36	V. Sewkaransingh	20.00	353
18	Y. van Deutekom	36.67	353	37	J. Hardiek	12.67	447
19	J. Mostert	36.00	326	38	P. Briggeman	10.00	321
20	J. Stoop	36.00	248				

groep C :

Plts	Speler	Score	WP.	Plts	Speler	Score	WP.
1	H. Baas	30.00	333	18	T. Meijering	15.00	269
2	M. de Regt	29.33	348	19	R. de Vries	14.50	290
3	T. Leenman	26.67	309	20	H. Breuker	14.50	134
4	A. Ameling	25.00	230	21	M. van Staden sr.	14.17	235
5	H. Kuipers	23.83	237	22	H. Bragonje	14.00	271
6	C. Schoon	23.67	318	23	H. Buiten	13.67	288
7	L. Verboom	20.67	316	24	J. de Roo	13.50	258
8	D. Brinkman	20.67	233	25	J. van Nies	11.67	216
9	S. van Diepen	19.50	313	26	R. Swarts	11.17	231
10	J. Tjin	19.17	255	27	A. Prein	10.50	197
				28	L. van de Meeberg	10.00	251
11	G. van der Burg	17.50	244	29	H. van Werven	10.00	242
12	E. Trommel	17.50	234	30	H. Pronk	9.83	139
13	W. Tsai	17.50	80	31	J. Snijdewint	9.50	303
14	H. Minnema	17.00	289	32	J. van der Ploeg	8.83	183
15	P. den Blaauwen	16.67	317	33	J. Bruijnsma	8.33	162
16	P. van Nies	16.67	234	34	H. Vossepoel	8.33	31
17	D. van Nies	16.50	310	35	P. Franken	6.33	121

De externe competitie

De externe competitie is dit seizoen ook weer van start gegaan. Natuurlijk is er na pas een paar wedstrijden nog niet veel te zeggen over de diverse kansen en mogelijkheden op promotie dan wel degradatie, en zullen velen dit stuk afdoen als geklets dan wel gezwets, op aandringen van de redactie schrijf ik er dan toch maar over.

Allereerst het Vlaggeschip, het Eerste. Dat won zijn eerste wedstrijd heel netjes en moet de volgende wedstrijd aantreden tegen AAS. Dat lijkt (gezien ook de eerdere uitslag van AAS), een prima gelegenheid te zijn om het "doelsaldo" flink op te vijzelen. Het wordt echter nog wel oppassen voor De Eenhoorn en, volgens Eelco, voor LSG 3 (en hij kan het weten...). Het Tweede, toch met veel pech vorig jaar gedegradeerd uit de KNSB, stelde de eerste wedstrijd teleur door thuis met $3\frac{1}{2}$ - $4\frac{1}{2}$ onderuit te gaan tegen Rijswijk 2. Nou is dat ook wel een grote concurrent, maar daar moet je nou juist van winnen. Op de eerste vier bordes viel maar een half punt en dat deed de ploeg de das om. Het Derde bleef steken op 4-4 tegen HSV, dat halverwege de wedstrijd de handen had mogen dichtknippen met 2-6. Met 4-4 hadden ze bijna geen handen meer over... De tweede wedstrijd, tegen Schaakhaeghe, werd echter wel (soeverein) gewonnen met 6-2, en dit team heeft dan ook alle kansen nog in eigen hand. De grote verrassing tot nog toe is het Vierde, vooraf beschouwd als een team dat wel eens zou kunnen degraderen, maar dat de eerste twee wedstrijden gewoon heeft gewonnen. Achtereenvolgens Ooievaar 2 en RHC 1 werden aan de zegekar gebonden. Hoezo degradatie? Promotie! Het Vijfde mocht over geluk niet klagen toen de tegenstander uit de eerste ronde en concurrent voor de toppositie, DD5, maar met vijf man kwam opdagen. Hier liggen nu grote kansen voor de mannen van Brinkman! Het Zesde verloor de eerste wedstrijd, tegen Botwinnik 2, nipt en onnodig, maar alles gaat goedkomen voor de mannen van het Breuker&Martens-team. In het Zevende waren enkele vervelende indelingsperikelen. Daardoor, en omdat in de eerste wedstrijd meteen met vier invallers moest worden aangetreden, was het resultaat niet optimaal. Maar er moeten genoeg matchpunten kunnen worden gehaald om te overleven in de tweede klasse. Het Achtste beleefde een teleurstellende competitieopening. Een 4-4 tegen Schaakhaeghe 4 was verdiend en lag voor het grijpen, maar bleek nog een horde te ver. Volgende keer beter! De uitslag van het Negende heeft me nog niet bereikt. En uiteraard is op het moment van schrijven de stand alweer achterhaald, en tussen het schrijven en het uitgeven worden ook weer talloze wedstrijden gespeeld. Kortom, dit was een momentopname en hecht er dan ook niet teveel waarde aan.

Al met al is de eerste wedstrijd het meest succesvol afgesloten door Promotie 1, dat dan ook aan de leiding gaat in de 'team van het seizoen'-beker!

Gerhard Eggink

KNSB, 2° klasse C

LSG 3	- Weenink	3	- 5
HSG 2	- Messemaker 1847	3.5	- 4.5
Magnus BSG 2	- Promotie	1.5	- 6.5
AAS	- De Eenhoorn	2	- 6
Hardenberg	- Wageningen	4	- 4

HSB Promotieklasse

Promotieklasse	Ap	Mp	Bp	1	2	3	4	5	6	7	8	Ra	TPR
1. RSC-BP 1	1	2	5	xx	.	.	.	.	.	5	.	1818	1902
2. Vogelwijk 1	1	2	5	.	xx	.	.	.	.	.	5	1832	1879
3. Rijswijk 2	1	2	4.5	.	.	xx	.	.	4.5	.	.	1861	1980
4. Haagse Toren 1	1	1	4	.	.	.	xx	4	.	.	.	1909	1844
5. Botwinnik 1	1	1	4	.	.	.	4	xx	.	.	.	1844	1909
6. Promotie 2	1	0	3.5	.	.	3.5	.	.	xx	.	.	1937	1818
7. Scheve Toren 1	1	0	3	3	.	.	.	.	.	xx	.	1813	1729
8. Tijdnood 1	1	0	3	.	3	.	.	.	.	.	xx	1791	1743

HSB 1e klasse B

Klasse 1B	Ap	Mp	Bp	1	2	3	4	5	6	7	8	Ra	TPR
1. WSC 2	1	2	7	xx	7	.	.	.	.	.	.	1858	2146
2. Wassenaar 1	2	2	7	1	xx	.	6	.	.	.	.	1786	1753
3. Haagse Toren 2	1	2	6.5	.	.	xx	.	.	.	.	6.5	1777	1893
4. HSV 1	2	1	6	.	2	.	xx	.	.	4	.	1735	1694
5. Corbulo 1	1	1	4	.	.	.	.	xx	4	.	.	1750	1774
6. SIO 1	1	1	4	.	.	.	.	4	xx	.	.	1774	1750
7. Promotie 3	1	1	4	.	.	.	4	.	.	xx	.	1801	1734
8. SchaakHaeghe 2	1	0	1.5	.	.	1.5	.	.	.	.	xx	1638	1523

HSB 1e klasse A

Klasse 1A	Ap	Mp	Bp	1	2	3	4	5	6	7	8	Ra	TPR
1. Schaakhuis 1	1	2	5.5	xx	.	.	.	.	.	.	5.5	1824	1906
2. DSC 3	1	2	4.5	.	xx	.	.	4.5	.	.	.	1788	1854
3. Promotie 4	1	2	4.5	.	.	xx	.	.	4.5	.	.	1744	1780
4. RHC 1	1	2	4.5	.	.	.	xx	.	.	4.5	.	1722	1866
5. DD 4	1	0	3.5	.	3.5	.	.	xx	.	.	.	1810	1745
6. Ooievaar 2	1	0	3.5	.	.	3.5	.	.	xx	.	.	1736	1701
7. SchaakHaeghe 1	1	0	3.5	.	.	.	3.5	.	.	xx	.	1822	1678
8. Rijswijk 3	1	0	2.5	2.5	.	.	.	.	.	.	xx	1769	1687

HSB 2e klasse A

Klasse 2A	Ap	Mp	Bp	1	2	3	4	5	6	7	8	Ra	TPR
1. Lierse 2	1	2	5.5	xx	.	.	5.5	.	.	.	.	1641	1812
2. Promotie 5	1	2	4.5	.	xx	4.5	.	.	.	.	.	1642	1681
3. DD 5	1	0	3.5	.	3.5	xx	.	.	.	.	.	1638	1598
4. RSC-BP 2	1	0	2.5	2.5	.	.	xx	.	.	.	.	1675	1504
5. DSC 4	0	0	0	.	.	.	.	xx	.	.	.	.	.
6. Arena 1	0	0	0	.	.	.	.	.	xx	.	.	.	.
7. Haagse Toren 3	0	0	0	.	.	.	.	.	.	xx	.	.	.
8. HSV 3	0	0	0	.	.	.	.	.	.	.	xx	.	.

HSB 2e klasse D

Klasse 2D	Ap	Mp	Bp	1	2	3	4	5	6	7	8	Ra	TPR
1. Pomar 1	1	2	7	xx	.	7	.	.	.	.	.	1737	1890
2. Botwinnik 2	1	2	5	.	xx	5	.	.	.	.	.	1566	1618
3. Promotie 6	1	0	3	.	3	xx	.	.	.	.	.	1529	1477
4. Collectief 2	1	0	1	1	.	.	xx	.	.	.	.	1552	1399
5. DD 6	0	0	0	.	.	.	.	xx	.	.	.	.	.
6. RHC 2	0	0	0	.	.	.	.	.	xx	.	.	.	.
7. Corbulo 2	0	0	0	.	.	.	.	.	.	xx	.	.	.
8. DCSV 1	0	0	0	.	.	.	.	.	.	.	xx	.	.

HSB 2e klasse B

Klasse 2B	Ap	Mp	Bp	1	2	3	4	5	6	7	8	Ra	TPR
1. Schaakmat 1	1	2	6.5	xx	.	.	.	.	6.5	.	.	1744	1705
2. Tijdnood 2	1	2	6	.	xx	.	.	6	.	.	.	1685	1706
3. Ooievaar 3	1	2	4.5	.	.	xx	4.5	.	.	.	.	1639	1682
4. Vogelwijk 2	1	0	3.5	.	.	3.5	xx	.	.	.	.	1638	1595
5. RSC-BP 3	1	0	2	.	2	.	.	xx	.	.	.	1515	1494
6. Promotie 7	1	0	1.5	1.5	.	.	.	.	xx	.	.	1450	1489
7. Scheve Toren 2	0	0	0	.	.	.	.	.	.	xx	.	.	.
8. Rijswijk 4	0	0	0	.	.	.	.	.	.	.	xx	.	.

HSB 3e klasse C

Klasse 3C	Ap	Mp	Bp	1	2	3	4	5	6	7	8	Ra	TPR
1. Regina Pacis 1	1	2	7	xx	.	.	.	.	.	7	.	1488	1750
2. Haagse Toren 5	1	2	5	.	xx	.	.	5	.	.	.	1485	1544
3. Schaekhage 4	1	2	5	.	.	xx	.	.	5	.	.	1453	1557
4. Velo 1	1	1	4	.	.	.	xx	4	.	.	.	1527	1544
5. SIO 2	1	1	4	.	.	.	4	xx	.	.	.	1544	1527
6. Pomar 4	1	0	3	.	3	.	.	.	xx	.	.	1455	1396
7. Promotie 8	1	0	3	.	.	3	.	.	.	xx	.	1468	1365
8. DD 7	1	0	1	1	.	.	.	.	.	.	xx	1412	1150

HSB 4e klasse A

Klasse 4A	Ap	Mp	Bp	1	2	3	4	5	6	Ra	TPR
1. SIO 4	1	2	6	xx	6	.	.	.	.	1401	1542
2. Pomar 5	1	0	2	2	xx	.	.	.	.	1351	1211
3. Botwinnik 3	0	0	0	.	.	xx	.	.	.	.	.
4. Promotie 9	0	0	0	.	.	.	xx	.	.	.	.
5. Schaakmat 4	0	0	0	.	.	.	.	xx	.	.	.
6. Wassenaar 3	0	0	0	.	.	.	.	.	xx	.	.

Henk

In moeilijke stellingen
Vond jij hem altijd
Wij niet
Jij wel
De reddende zet

Een paardzet, vaak
Achteraf zo makkelijk
Altijd
Vond je hem
Die reddende zet

Als iedereen zei
"Geef die partij toch op"
Zette je toch door,
En uiteindelijk, daar kwam je
Met een reddende zet

In het echte leven, die grote partij
Niet altijd even makkelijk
Maar voor je gezin
Was jij altijd
Hun reddende zet

Al was het nog zo zwaar
In Velden, Dresden of Zoetermeer
Eindspel of snelschaak
Altijd, als 't nodig was
Een mooie, reddende zet

Vechten, tot de laatste seconde
Vechten, tot de laatste pion
In wanhoop hield jij stand
En altijd, altijd, daar kwam hij weer
Die reddende zet

Henk, je grote partij is nu voorbij
Mat beëindigt de partij direct
Zelfs jij moet nu berusten
Je klok is stilgezet
Er is geen reddende zet

We zullen je blijven missen.

Gerhard
(naar aanleiding van overlijden Henk Luitjes, 6 juli 2000)

HENK LUITJES

Op 6 juli 2000 overleed Henk Luitjes. Een schok ging door zijn naaste vrienden. Het kon toch niet waar zijn. 47 jaar!

Onlangs kreeg ik van Sylvia, zijn vrouw, een schoenendoos met Henk zijn partijen met het verzoek enige partijen op te nemen in het clubblad van Promotie.

De partijen zijn keurig gerangschikt opgeborgen en uitermate nauwkeurig genotuleerd. We kennen allemaal Henk. Je vroeg je soms af of hij het schaakhart wel op de goede plaats had. Veel snelle remises en een gezellige avond aan de bar.

Zij die hem goed kennen weten wel beter. Na het zien van zijn 'voorraad' partijen en de plannen die hij ermee had om ze op te slaan in een schaak database verdwijnt alle twijfel. Ik geef de partijen zonder enige analyse of partijstelling. Met uitzondering van één.

De partij tegen Tox moet een van zijn eerste partijen op de vereniging zijn geweest.

Toxopeus - Henk Luitjes, 10 oktober 1978

1. d4 d5 2. c4 dxc4 3. e4 b5 4. Pc3 c6 5. a4 Ld7 6. g3 e6 7. Lg2 Lb4 8. Pe2 a5 9. 0-0 Lxc3 10. bxc3 Pf6 11. La3 Pa6 12. axb5 cxb5 13. d5 exd5 14. exd5 b4 15. Lc1 0-0 16. d6 Tb8 17. Le3 b3 18. La7 b2 19. Tb1 Lf5 20. Lxb8 Dxb8 21. Da4 Lxb1 22. Txb1 Db3 23. Dxb3 cxb3 24. Txb2 a4 25. Lc6 Pc5 26. Lxa4 Pxa4 27. Txb3 Pe4 28. Ta3 Pac5 29. Ta5 Pb7 30. Td5 Td8 31. c4 Txd6 32. Tb5 Pec5 33. f3 g6 34. Kf2 Td2 35. h4 Tc2, 0-1

Ooit was een bohémien lid van onze vereniging. Hennie vd Helm. Hij reisde met zijn kamper door de wereld. Na de partijen, na sluitingstijd van de vereniging speelde we altijd nog een partijtje in zijn kamper. Frans van Klaveren, Jan de Rijk en Henk Luitjes waren er vaak bij. Wie herinnert zich nog de nachtelijke inval van de politie. Laat, een schommelende kamper, duistere figuren. Dat moest niet pluis zijn. Wat zouden ze gedacht hebben, zes figuren achter drie schaakborden, een kaarsje voor het licht.

Henk Luitjes - Hennie vd Helm, 1 mei 1979

1. e4 e5 2. Pf3 Pc6 3. Lc4 Lc5 4. d3 d6 5. a3 h6 6. Pc3 Pf6 7. Pa4 a6 8. Pxc5 dxc5 9. Le3 De7 10. c3 b6 11. h3 Le6 12. Lxe6 Dxe6 13. 0-0 Td8 14. Dc2 0-0 15. Tfd1 Ph7 16. g4 Df6 17. De2 De6 18. b4 cxb4 19. axb4 a5 20. b5 Pe7 21. c4 f6 22. Da2 Dc8 23. c5+ Kh8 24. cxb6 cxb6 25. Lxb6 Pg5 26. Pvg5 fxg5 27. Lxd8 Dxd8 28. Dxa5 Dd4 29. Da7 Db2 30. Tab1 Dc2 31. De3 Pg6 32. b6 Pf4 33. Tf1 Pxd3 34. b7 Pxf2 35. b8D Pxb3+ 36. Dxb3 Txb8 37. Txb8+ Kh7 38. Df3 Dc5+ 39. Tf2, 1-0

Kalkwijk is een gerenommeerd speler. En dan remise tegen hem spelen. De doorbraak van Henk.

Henk Luitjes - Jan Kalkwijk, 15 november 1988

1. e4 c5 2. Pf3 e6 3. d4 cxd4 4. Pxd4 a6 5. Le3 Pf6 6. f3 Dc7 7. Ld3 d5 8. exd5 Pxd5 9. Lf2 Ld6 10. g3 0-0 11. 0-0 b5 12. Pd2 Lb7 13. Pe4 Le7 14. c3 Pc6 15. Pxc6 Dxc6 16. a4 f5 17. axb5 axb5 18. Txa8 Txa8 19. Pd2 Lg5 20. De2 Lxd2 21. Dxd2 Pxc3 22. Ld4 Pa4 23. De3 Dd5 24. De5 Dxe5 25. Lxe5 Pb6 26. Tc1
1/2-1/2

Thom van Beekum. Als ik mij goed herinner is was Henk de opvolger van Thom als jeugdleider van onze vereniging. De rust die Henk uitstraalde werkte goed. Zo vond ik een serie oefenpartijen tegen Nanda Schilperoord. 10 partijen van januari 1982 tot oktober 1983. In een afzonderlijk boekje genoteerd. Hij heeft ze niet allemaal gewonnen. De uitslag was Henk - Nanda 1,5 - 8,5. Zij kon dus schaken. Wat zou er van haar geworden zijn. Het boekje waar Nanda in noteerde is bij Henk blijven liggen.

Thom van Beekum - Henk Luitjes, 8 december 1988

1. c4 c5 2. Pf3 g6 3. d4 cxd4 4. Pxd4 Lg7 5. Pc3 Pc6 6. e3 e6 7. Le2 Pge7 8. 0-0 a6 9. Lf3 0-0 10. Pe4 Pxd4 11. exd4 Pf5 12. d5 d6 13. Tb1 exd5 14. Dxd5 Le6 15. Dd3 Pd4 16. b3 Pxf3+ 17. Dxf3 d5 18. Td1 dxe4, 0-1

Eelco Kuipers. Hoe oud is hij nu? In 1990 kon hij ook al goed schaken, 13 jaar oud. Toch een winstpartij van Henk.

Henk Luitjes - Eelco Kuipers, 23 januari 1990

1. e4 c5 2. Pf3 Pc6 3. d4 cxd4 4. Pxd4 g6 5. Le3 Lg7 6. Pxc6 bxc6 7. c3 Pf6 8. Dc2 0-0 9. f3 d5 10. Pd2 dxe4 11. Pxe4 Pxe4 12. fxe4 Da5 13. Le2 La6 14. 0-0 Lxe2 15. Dxe2 Tab8 16. Df2 Tb7 17. Tfd1 Tfb8 18. Td2 e6 19. Lf4 e5 20. Le3 Da4 21. Tad1 Dxa2 22. Td8+ Lf8 23. Lh6 Da4 24. Txf8+ Txf8 25. Df6, 1-0

De KNSB. Door de kracht van Henk was hij een betrouwbaar speler voor ons eerste tiental. Remise zat er al gauw in. Maar zijn tegenstanders wilden dat niet altijd. In dat geval won hij gewoon.

Velkers -Henk Luitjes, 15 september 1990, Nieuwendam.

1. e4 e5 2. Pf3 Pc6 3. Lb5 d6 4. d4 exd4 5. Lxc6+ bxc6 6. Dxd4 c5 7. Dd3 Le7 8. c4 Lf6 9. Pc3 Pe7 10. Lf4 Lxc3+ 11. Dxc3 f6 12. Td1 Pg6 13. Lg3 Lg4 14. 0-0 De7 15. Tfe1 Lxf3 16. Dxf3 0-0 17. Dc3 Tfe8 18. f3 Pe5 19. Lxe5 Dxe5 20. Dxe5 fxe5 21. Te3 Teb8 22. Td2 a5 23. b3 a4 24. Kf2 Kf7 25. g3 g5 26. Kg2 axb3 27. axb3 Ta3 28. Tb2 Ke6 29. Kf2 Ta1 30. Te1 Txe1 31. Kxe1 c6 32. Kd2 d5 33. cxd5+ cxd5 34. exd5+ Kxd5 35. Kc3 Tb4 36. Td2+ Td4 37. Te2 h5 38. h3 Td1 39. Td2+ Txd2 40. Kxd2 Kd4 41. h4 gxh4 42. gxh4 c4 43. bxc4 Kxc4 44. Ke3 Kd5 45. Kd3 Ke6 1/2-1/2

Roosendaal - Henk Luitjes, 3 december 1994, Amstelveen 3

1. e4 e5 2. Pf3 Pc6 3. Pc3 d6 4. Lb5 Lg4 5. h3 Lxf3 6. Dxf3 Pf6 7. Pd5 Le7 8. Pxe7 Dxe7 9. c3 a6 10. La4 b5 11. Lc2 Pd7 12. 0-0 0-0 13. d3 Df6 14. Dg3 Dg6 15. Le3 Dxc3 16. fxc3 Pe7 17. Lb3 Pc5 18. Lxc5 dxc5 19. Tf3 Pc8 20. Tf5 c4 21. dxc4 bxc4 22. La4 f6 23. Lc6 Tb8 24. Tf2 Pd6 25. Td1 Tb6 26. Ld5+ Kh8 27. Te2 g6 28. g4 Kg7 29. Kh2 a5 30. Tdd2 a4 31. a3 Te8 32. Kg1 Kf8 33. Te1 Ke7 34. Ted1 Teb8 35. Lxc4 Pxc4 36. Td7+ Ke6 37. Txc7 Pd6 38. Txh7 Txb2 39. Ta7 Tb1 40. Txb1 Txb1+ 41. Kh2 Tb3 42. Txa4 Txc3 43. Ta6 Tc4 44. a4 Txe4 45. a5 Ta4 46. Ta7 e4 47. a6 e3 48. Kg3 Te4 0-1

Hoogovens, vanaf 2000 Corus. Vijf of zes jaar hebben we daar samen gespeeld. Het was een welkome onderbreking van de winter. Samen in de auto. Een uurtje rijden. Na afloop het borreltje of pilsje aan de bar. Tussen de grootmeesters. Of de analyses volgen te midden van

de vele toeschouwers. Zijn eerste partij in 1994. Zijn laatste partij was van 30 januari 2000. Een snelle remise. Daarmee werd promotie naar een hogere klasse afgedwongen.

J.van Leijen - Henk Luitjes, 24 januari 1994, Wijk aan Zee

1. e4 c5 2. Pf3 Pc6 3. d4 cxd4 4. Pxd4 g6 5. Pc3 Lg7 6. Pxc6 bxc6 7. Ld2 d6 8. h3 Pf6 9. Ld3 0-0 10. 0-0 d5 11. exd5 cxd5 12. Te1 Le6 13. b4 Ld7 14. a4 Db6 15. b5 Tfc8 16. Ta3 Pe8 17. Pe2 Pd6 18. a5 Db8 19. Db1 Lxb5 20. Tb3 a6 21. Pc3 Tc5 22. Pa4 Tc6 23. Pb6 Ta7 24. Lf4 e5 25. Lxe5 Lxe5 26. Txe5 Pc4 27. Te2 Dd8 28. De1 Kg7 29. Lxc4 Lxc4 30. Pxc4 Txc4 31. Tbe3 Df6 32. Te7 Txe7 33. Txe7 Txc2 34. Td7 Ta2 35. Txd5 Ta1 36. Td1 Txd1 37. Dxd1 Dc3 38. f3 Dxa5 39. Dd4+ Kg8 40. Db2 Dc5+ 41. Kh2 Db5 42. Dd2 De5+ 43. g3 a5 44. Dd8+ Kg7 45. f4 Db2+ 46. Kg1 a4 47. f5 a3, 0-1

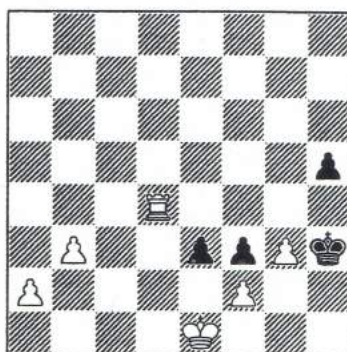
Willemsen - Henk Luitjes, 30 januari 2000, Wijk aan Zee

1. e4 c6 2. d4 d5 3. exd5 cxd5 4. c4 e6 5. c5 g6 6. Pf3 Lg7 7. Pc3 Pe7 8. Lf4 Pbc6 9. Lb5 Ld7 10. Lxc6 Lxc6 11. 0-0 0-0 12. b4 a6 13. a4 b5 14. axb5 Lxb5 15. Pxb5 axb5, 1/2-1/2

Iedereen heeft zijn onsterfelijke partij. Dit is hem van Henk. Een partij voor het eerste team. Niet om het goede schaak, maar om de hele encensering is deze mij bijgebleven. Henk verliest al gauw een vol stuk maar blijft stug doorspelen. Hij kon niet veel anders. Een snelle nul zou demoraliserend werken op de rest van het team. Hij offert nog een kwaliteit en heeft dan een toren achterstand tegen twee pionnen. Zeg maar, totaal verloren. De schwindel aan het eind zag iedereen aankomen, behalve zijn tegenstander. Het punt werd geteld. Van zijn tegenstander is niet veel meer vernomen.

Catshoek. O - Henk Luitjes, 12 mei 1990, Ooievaar 2

1. e4 g6 2. Pf3 Lg7 3. d4 d6 4. b3 Lg4 5. Lb2 c5 6. c3 cxd4 7. cxd4 Pc6 8. Le2 e6 9. Dd2 Pge7 10. d5 Lxb2 11. Dxb2 Da5+ 12. Pbd2 0-0-0 13. dxc6 bxc6 14. 0-0 d5 15. Tad1 f5 16. exf5 gxf5 17. Tfe1 Thg8 18. Pe5 Lh3 19. Lf3 Txg2+ 20. Lxg2 Tg8 21. Te3 Lxg2 22. Tg3 Txg3 23. hxg3 Le4 24. Pxc6 Pxc6 25. Pxe4 fxe4 26. Dd2 Dc7 27. Kg2 Df7 28. Dc3 Kd7 29. Tc1 Ke7 30. Dxc6 Df3+ 31. Kg1 h5 32. Dc7+ Kf6 33. Dc3+ e5 34. Dxf3+ exf3 35. Tc7 e4 36. Kf1 d4 37. Ke1 Kf5 38. Txa7 e3 39. Tf7+ Kg4 40. Tf4+ Kh3 41. Txd4

Kg2 42. fxe3 f2+ 43. Kd2 f1D 44. Ta4 Kxg3 45. Kc3 h4 46. Txh4 Kxh4 47. a4 Da6 48. e4 Kg5 49. Kd4 Kf6 50. Kc5 Ke5 51. b4 Dxa4 52. b5 Da7+ 53. Kc6 Db8 54. b6 Kxe4 55. b7 Ke5 56. Kb6 Kd6 57. Ka6 Kc6, 0-1

Willem Broekman

LIECHTENSTEIN 2000

door Manuel Nepveu

Impotent Pieces of the Game He plays
Upon the Chequer-board of Nights and Days
Hither and thither moves, and checks, and slays
And one by one back in the Closet lays.

Omar Khayyám

Het was al weer voor de achtste keer dat een aantal spelers van Promotie in de zomermaanden een buitenlands, internationaal toernooi bezocht. In de eerste jaren ging het om drie, vier spelers, maar in het vorige jaar waren het maar liefst acht man die internationaal succes nastreefden. Op zich een succesverhaal, zonder enige twijfel. Henk Luitjes maakte al jaren deel uit van dit verhaal.

Toen de voorbereidingen werden getroffen voor het toernooi van dit jaar wilde "iedereen" weer van de partij zijn. Alleen onze Haagse Promotiaan kon om zakelijke redenen en tot zijn spijt niet mee.

Al vrij vroeg in het seizoen waren de voorbereidingen rond.

Ergens in april kwam ik Henk tegen in de bar van de club. In zijn gebruikelijke pose, dat wil zeggen met een glas bier voor zijn neus. Uiterlijk ontspannen en met zijn gebruikelijke kalmte vertelde hij dat hij tot zijn spijt niet mee kon naar Liechtenstein. Hij moest even geopereerd worden in het Lange Land. Er was slokdarmkanker geconstateerd, maar er waren gelukkig geen uitzaaiingen. Ze waren er op tijd bij geweest. In het kort vertelde hij wat de bedoeling was van de operatie. Ed en Willem Bever, de ingenieurs van de fameuze Fabeltjeskrant, hadden het nogal mechanische verhaal niet nuchterder kunnen brengen. Grappend vertelde hij tenslotte dat zijn eega de chirurg nerveus had gevraagd of die zo'n operatie wel vaker bij de hand had gehad. We grinnikten.

Op de woensdag voor het toernooi had ik een halve dag vrij genomen. De volgende dag zou de reis naar Liechtenstein plaatsvinden. Ik realiseerde me plotseling dat de operatie van Henk al een tijdje achter de rug was –Henk had de datum genoemd - en ik durfde een telefoontje wel aan. Tot mijn schrik werd de vraag hoe het met Henk ging nadrukkelijk anders beantwoord dan ik verwacht had.

Er was helemaal geen operatie geweest. Bovendien was Henk naar Dijkzicht overgebracht. Wat ik dacht is wel duidelijk.

Het contact met de anderen was snel gelegd en die avond gingen we op ziekenbezoek. Een reed en een ander, groot kenner van de stad Rotterdam, vertelde vlak bij het ziekenhuis hoe we een geschikte parkeergelegenheid konden bereiken. En zo kwamen we dus toch nog aan de verkeerde kant van de Maas terecht. De stemming in de auto was er een van onderdrukte hilariteit.

In het ziekenhuis, dat op deze incurante bezoektijd een lege indruk maakte, werd ons de weg gewezen door iemand die al getipt bleek te zijn over de komst van een zootje ongeregeld. Lift, stoppen, uitstappen. Een brede gang. Voor we de kamer binnen gingen haalde ik diep adem.

Henk lag aan het infuus en was slechts weinig magerder dan gewoon. Nuchter vertelde hij hoe en wat.

Dat de onderzoeken opnieuw plaats hadden gehad. Dat men van medische zijde spaarzaam was met mededelingen. Dat hij het jammer vond dat hij niet met ons mee kon. "Volgend jaar dan maar weer" zei hij met een stalen gezicht. Wij beaamden dat. Ook met een stalen gezicht trouwens.

Zou hij op dat moment werkelijk iets anders hebben gedacht dan al die anderen in de kamer, of was het zijn manier om ons enigszins te laten ontdooien? Dat zou namelijk wel bij hem passen.

De volgende dag bracht zes man uit Zoetermeer in Liechtenstein. Zij gingen er schaken. Over Henk werd in deze dagen zelden gerept. Ik weet dat een van hen geregeld aan hem moest denken; ik vermoed hetzelfde ten aanzien van de andere vijf. Er werden triomfen gevierd en bittere pillen geslikt. Meesters werden vernederd of ook niet.

Bij terugkomst werd Henk met enige regelmaat door Liechtenstein-gangers en andere schakers bezocht. In bredere kring had men er inmiddels wind van gekregen dat het niet goed met hem ging. Medio juni werd Henk uit het Dijkzicht ontslagen. De medische stand zag zich genoodzaakt pas op de plaats te maken.

De zondag na zijn ontslag uit het ziekenhuis werd Henk bezocht door enkele Liechtenstein-gangers. Hoewel we wisten dat Henk geen verwoed lezer was namen we toch wat licht schaak- en leesvoer voor hem mee. Immers, wat ons direct met Henk verbond was het edele spel.

Anders dan het bezoek in het Dijkzicht was dit bezoek gewoon gezellig. Of accurater geformuleerd: *ongewoon* gezellig. Henk zat in een ziekenhuisbed pontificaal in de kamer. Wij Liechtenstein-gangers deden aanvankelijk wat ingehouden verslag. Maar de schroom viel. Gaandeweg passeerden talloze onderwerpen binnen en buiten het schaken de revue, koffie en koek gingen rond en Henk was gewoon aanwezig, nuchter als altijd. Familie kwam ook, als ware het de zoete inval, en je kon als naïeve toeschouwer geloven op het verjaarsfeestje aanwezig te zijn van een jarige die toevallig het bed moest houden. Alleen, toen wij ons opmaakten om weg te gaan hoorde ik zijn moeder vragen of hij nog geen zuurstoffles nodig had....

Sinds donderdag 6 juli 2000 is Henk Luitjes niet meer onder ons. Maar de herinneringen blijven. Aan die krankzinnige partij in het Oostenrijkse Velden, bijvoorbeeld. In de sjeke ambiance van het casino. Henk, paard en pion tegen Fide-Meester en dame. Henk had geen enkel ontzag en dolde zijn op papier zoveel sterkere tegenstander. Het werd remise. Meteen daarna gingen de lichten uit.

^^^^^^^^^^^^^^^^

In alle culturen speelt de Dood een centrale rol, ook als men hem het liefst uit het blikveld wil verbannen, zoals in onze Westerse cultuur. Overal en altijd bestaan er symbolen en uitdrukkingen die naar 's mensen eindigheid verwijzen. Het schaakspel leent zich zeer nadrukkelijk voor zulk een allegorische verwijzing. Een van de mooiste is wel het gedicht van Omar Khayyám, hierboven weergegeven in statige Engelse vertaling.

MN

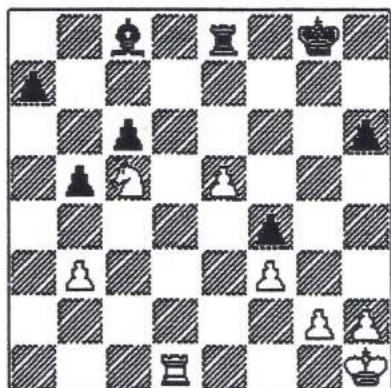
BEROEMD IN LIECHTENSTEIN

Bij een bushalte vlakbij de speelzaal in Triesen, Liechtenstein, werd ik door twee mij onbekende mannen enthousiast aangesproken. Ze wilden weten of ik de avond tevoren mijn partij gewonnen had. Zij vertelden me dat ze tussen de vele toeschouwers hadden gestaan maar vanwege het late tijdstip voor het einde van de partij weg waren gegaan. Ik was totaal verrast. Een week geleden was ik nog een volstrekt onbekende en nu was ik beroemd in Liechtenstein. Ik moest mijn supporters teleurstellen. Nee ik had niet gewonnen. Het was zelfs slecht met me afgelopen in een theoretisch remise eindspel van toren en paard versus toren. Na 122 zetten had ik een van de listen van Tsjechische meester Josef Pribyl overzien en was zes en een half uur denken voor niets geweest. Het leven van een schaker kan hard zijn.

Tijdens de eerste ronde van het 18de Internationale Schaaktoernooi van het Vorstendom Liechtenstein dacht ik even dat ik al tegenover Josef Pribyl zat. Mijn tegenstander was echter zijn zoon Fide meester Martin Pribyl met wie ik een boeiende partij speelde.

J.W. Meijer – M. Pribyl (Liechtenstein Open 2000)

1.d4 Pf6 2.c4 g6 3.Pc3 d5 4.Pf3 Lg7 5.Lg5 Pe4 6.cxd5 Pxd5 7.Pxd5 e6 8.Dd2 h6 9.Ph3 exd5 10.Pf4 Hier beveelt Jonathan Rowson in zijn schitterende boek *Understanding the Grünfeld* (1999) 10.De3 gevolgd door 11.Pf4 aan. 10...0-0 11.e3 Te8 12.Lb5 c6 13.La4 Pd7 14.0-0 Pb6 15.Lb3 Pc4 16.Lxc4 dxc4 17.Tfe1 b5 18.Tad1 Lb7 In de favoriete hoek van Henk Noordhoek. 19.f3 De7 20.Pe4 Tad8 21.Dc3 Lc8 Weg uit de noordhoek. Hier faalt 21...f5 op 22.Pxd6 Df7 23.Pc5. 22.b4 Niet 22.b3 wegens 23...f5 24.Pc5 Dxc5. 22...cxb3 23.axb3 f5 24.Pc5 Df7 25.Kh1 Na Pd3 dreigt zwart met Txe3 en Lxd4. 25...g5 26.Pfd3 f4 27.Pe5 Lxe5 Na 27...Dd5 handhaaft wit zich met 28.exf4 gxf4 29.Dc1. 28.dxe5 Txd1 29.Txd1 fxe3 30.Dxe3 Df4 31.Dxf4 gxf4.

Onverwacht snel is zwart overgaan naar het eindspel. Ik had de indruk dat ik eerder iets beter stond. 32.Te1 a5 33.g3 fxd3 34.hxd3 Lf5 Zwart geeft een tempo

weg. 35.g4 Le6 36.Kg2 Ld5 37.Kg3 Kf7 38.f4 Td8 Met als dreiging 39..Lb3 en 40.Td3. 39.Te3 Ta8 40.f5 a4 41.bxa4 bxa4 42.Ta3 Ta5

Moest ik hier genoeg nemen met remise? Na 43.Pb7 kan de zwarte toren niet naar b5 vanwege 44.Pd6. Als de toren teruggaat kan het witte paard eveneens terug en kan zwart weinig anders doen dan remise door zetherhaling accepteren. 43.Pxa4 Een gewaagde winstpoging. 43...Lc4 44.e6 Ke7 45.Kh4 Lb5 46.Kh5 Txa4 47.Txa4 Lxa4 48.Kxh6 48...c5 Na 48...Kf6 wint niet zwart maar wit. 49.g5 Kxf5 50.e7 c5 51.g5 Kf6 52.g7 Kf7 53.Kh7 Lc2 54.Kh8 en de witte pion op g7 promoveert. 49.Kg7 Le8 50.g5 c4 51.g6 Lxg6 52.Kxg6 c3 53.f6 Kxe6 54.f7 c2 en het is voor zowel zwart als wit op het nippertje remise.

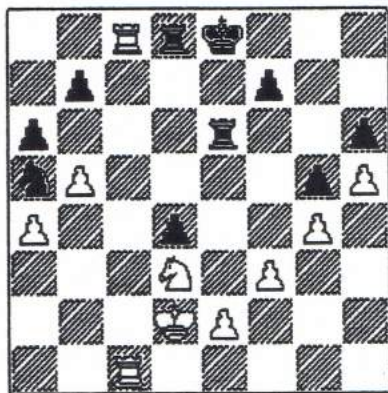
Wat ongetwijfeld sterk bijgedragen heeft aan mijn bekendheid in Liechtenstein was dat ik eerder tijdens het toernooi zowel van Renato Frick, de landskampioen, als van Andras Guller, de nummer twee van Liechtenstein gewonnen had. Achteraf kan ik me goed voorstellen dat de Liechtensteiners het fantastisch gevonden zouden hebben als ik ook mijn partij in de achtste ronde tegen Pribyl gewonnen had.

Tijdens de eerste zeven ronden van het toernooi scoorde ik vier en een halve punt. Voldoende om tijdens de achtste ronde aan het achtste bord Josef Pribyl te treffen. Tot voor kort was hij een bekend Tsjechisch meester met een rating van plus minus 2450. Mijn vijf reisgenoten spraken mij moed in. Ze verwachtten dat mijn bepaald niet lichte, zowel letterlijk als figuurlijk, tegenstander wel snel op mij zou gaan zitten. Willem Broekman had vrij kansloos van hem verloren en mij zou het wel net zo vergaan. Ik achtte me niet geheel kansloos. De avond ervoor had ik namelijk samen met Bernard Bannink enkele recent door Pribyl gespeelde partijen bekeken. Ik geef toe dat toen de naam van de ene bekende schaker na de andere op het scherm verscheen. Waarom dacht ik

dat ik tegen dit kanon toch een kans had? Dat kwam door zijn verliespartijen tegen spelers van mijn niveau. Op mijn verzoek toverde Bernard deze uit de database van Willem Broekman tevoorschijn. Vanuit dat perspectief zag de situatie er voor mij veel beter uit. Het waren er niet veel maar voldoende om mij ervan te overtuigen dat ik niet bij voorbaat kansloos was.

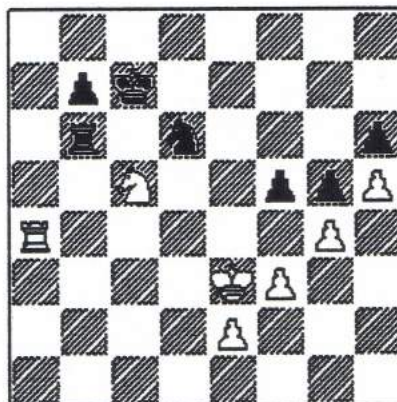
J. Pribyl – J.W. Meijer (Liechtenstein Open 2000)

1.e4 c5 2.Pf3 Pf6 3.Pc3 Tot zover mijn voorbereiding. Ik had hier 3.g3 d5 4.b3 Pc6 5.Lg2 d4 verwacht. 3...e6 4.g3 d5 5.cxd5 Pxd5 Terugslaan met de pion zou naar de Tarrasch verdediging leiden. 6.Lg2 Pc6 7.0-0 5.Le7 8.d4 0-0 9.Pxd5 exd5 10.dxc5 Lxc5 11.Pg5 Wit dreigt met 12.Dc2 een stuk te veroveren of zwart mat te zetten. 11...h6 Nu volgt na 12.Dc2 Lxf2 13.Txf2 hxg5. Na de partij gaf mijn tegenstander aan dat hij achteraf liever 14.Dd2 met een miniem voordeeltje gespeeld had. 12.Ph3 d4 Ongetwijfeld zou deze pion ooit zwak worden. Maar zou hetzelfde niet waar zijn voor de witte pion op e2? 13.Dc2 Lb6 14.Pf4 Te8 15.Tfd1 De7 16.Ld2 Het pionoffer op c6 kon wit niet aannemen. Het zwarte loperpaar zou dan de stelling beheersen. 16...Lg4 Dreigt 17.Lxe2. 17.Tel Tac8 18.h3 Ld7 19.Pd5 Dc5 Beter lijkt 19.Dd8. 20.Dxc5 Lxc5 21.Tac1 Ld6 22.a3 Een alternatief was 22.Lxh6. 22...Lf5 23.Lf4 Lxf4 24.Pxf4 Le4 25.Lxe4 Txe4 26.Kf1 Te5 27.Pd3 Tb5 28.Tc4 Td8 29.Tecl Kf8 30.b4 a6 31.Kel Ke8 32.Kd2 Td6 33.h4 Tf6 34.a4 Td5 35.f3 Tdd6 36.Tc5 g6 37.g4 Tfe6 38.h5 g5 39.b5 Pa5 40.Tc8 Td8

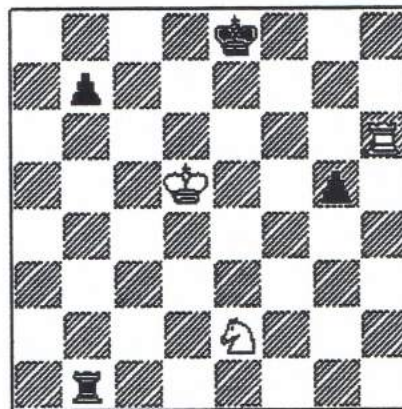

De eerste tijdcontrole. Mijn tegenstander dacht geruime tijd na. 41.Txd8 Kxd8 42.Pc5 Tb6 Pribyl liet me na afloop zien dat wit na 43...Te5 44.Kd3 Te3 45.Kxd4 Txe2 46.Pxb7 Pxb7 47.axb6 gewonnen zou hebben. Zwart kan beter met 43...Te5 44.Kd3 axb5 45.axb5 voortzetten en de strijd is nog niet gestreden. De zet die ik koos kwam voor Pribyl volkomen onverwacht. Op de keper beschouwd is ze evenmin voldoende. 43.Tb1 axb5 De enige zet. Er dreigde 43.bxa6 Txb1 44.a7 en deze witte a-pion promoveert. 44.axb5 Tijdens de analyse ging Pribyl regelrecht

naar deze stelling. Na 44.Txb5 claimde hij winst. Dat lijkt te kloppen. "Ich spiele hier wie ein Vollidiot" hoorde ik hem zeggen. 44...Pc4 45.Kd3 Pd6 46.Tb4 Kc7 47.Kxd4 Pxb5 48.Ke3 48...Pd6 49.Ta4 f5

Ik ging koffie halen. Bij de bar trof ik Manuel Nepveu. Ik vertelde hem dat ik dacht dat Pribyl wellicht niet langer op mij zat maar ik op hem. "Ga toch weg!" was zijn verbaasde reactie en hij beende naar de speelzaal om de situatie zelf in ogenschouw te nemen. 50.Ta8 fxg4 51.fxg4 Tb4 52.Pe6 Kd7 Wellicht geniet 52.Kc6 hier de voorkeur. 53.Pd4 Pf7 54.Tg8 Pe5 55.Tg7 Ke8 56.Ke4 Pxd4 57.Kd5 Pf6 58.Kc5 Tb1 59.Tg6 Pxd5 60.Txd6 Pg3 61.Kd5 Pxe2 Ik bood remise aan. Het eindspel van toren en paard tegen toren is theoretisch remise. Pribyl gaf te kennen dat hij nog enige zetten door wilde spelen. 62.Pxe2 Hoe maak je dit eindspel remise?

62...Tb5 63.Ke4 Kd7 64.Pd4 Te5 65.Th7 65...Kc8 Door mijn hoofd spookte het idee dat ik wellicht met behulp van de pion op b7 een vesting kon bouwen en zo de partij eenvoudiger remise zou kunnen houden. Ik wist echter dat in dit eindspel zwart er slechts voor hoeft te waken dat zijn koning niet naar de rand gedreven wordt omdat deze daar het risico loopt mat gezet te worden. In plaats van simpel 65.Kd6 te spelen zette ik als een volslagen idioot mijn koning vrijwillig op de achterste rij. 66.Pe6 Tb5 67.Tg7 Kb8 68.Pd4 Te5 69.Pf5 Tc6 70.Kd5 Tb6 71.Pd6 Tb1

72.Kc5 Ka7 73.Pc8 Kb8 74.Pd6 Tc1 75.Pc4 Ka7 76.Tg6 Tb1 77.Pa3 Tc1 78.Kb4 Kb8 79.Pb5 Tb1 80.Kc4 Tc1 81.Kd5 Td1 82.Ke6 Te1 83.Kd7 Td1 84.Pd6 Tb1 85.Txg5 Tb2 86.Td5 Ka7 87.Pc4 Ta2 88.Tb5 Ta4 89.Pd6 Th4 90.Tb7 Ka6 De laatste zwarte pion verdwijnt van het bord. Volgens de theorie is de stelling nog steeds remise. Zwart moet het vanaf hier vijftig zetten vol zien te houden. Er waren twee problemen. Het eerste probleem was dat ik niet wist welke methode ik moest hanteren om de stelling remise te schuiven. Wel wist ik dat wit soms winstkansen kan creëren. Het andere probleem was dat wit zich a tempo allerlei zetten kan veroorloven en zo tijd op de klok kan winnen. Zwart moet echter steeds op zijn hoede zijn dat hij niet per ongeluk mat gaat of met een paardvorkje zijn toren verliest. Al met al is de situatie voor zwart precair. Een geluk bij een ongeluk was dat ik ruim in tijd voorstond. 91.Tb2 Ka5 92.Kc6 Ka4 93.Kd5 Th5 94.Kd4 Th4 95.Pe4 Ka3 96. Tb7 Ka4 97.Kd3 Th3 98.Kc4 Dreigt mat in één. 98...Ka5 99.Tb8 Ka6 100.Tb1 Ka5 101.Tb2 Th7 André Chéron geeft in zijn handboek over dit eindspel aan dat zwart met 101.Th4 het witte paard moet pennen. Wit komt dan inderdaad niet verder. 102.Tb5 Ka4 103.Pc5 Ka3 104.Tb3 Ka2 105.Tb8 Th4 106.Kc3 Th7 107.Pd3 Tc7 108.Kd2 Ka3 109.Ke3 Wat is wit van plan vroeg ik me af? Had hij wel een plan? 109...Te7 110.Kd4 Td7 111.Kc4 Tc7 112.Pc5 Ka2 113.Tb5 Th7 114.Kc3 Th3 115.Pd3 Tg3 116.Td5 Th3 117.Tg5 Kb1 118.Tg1 Ka2 119.Td1 Tg3 Hier begon ik te vermoeden dat ik met mijn toren het witte paard moest blijven pennen. 120.Th1 Wit neemt de zwarte toren de achterste lijn af. 120...Tg8 Gedachteloos geef ik de penning van het paard op. Zowel na 120...Tf3 120.Kc2 Tg3 als na 120...Te3 is er weinig aan de hand. Remise is een kwestie van nog twintig zetten opletten. 121.Pd2 Ka3 122.Ta1 mat.

Ik had nog vijf minuten op mijn klok. Pribyl nog drie. Ik schudde hem de hand terwijl hij, verwijzend naar een soortgelijk eindspel dat Garry Kasparov van Judit Polgar won, zich min of meer verontschuldigde voor de gang van zaken. Ik voelde me dan wel de morele winnaar van deze partij maar wat koop je daar in het moderne schaak voor?

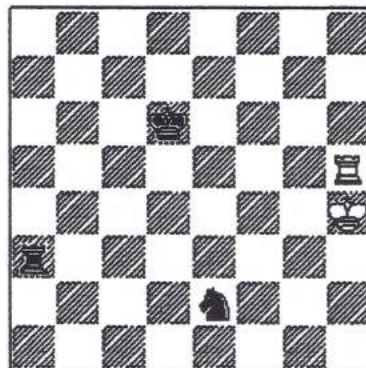
Die nacht sliep ik uitzonderlijk slecht. Het lukte me niet het adrenaline niveau in mijn lichaam naar een normaal niveau terug te dringen. De laatste ronde van het toernooi begon vroeg in de morgen om negen uur. Mijn tegenstander die morgen was Iraniër Ali Habibi. Een schaakmeester die tijdens het toernooi samen met zijn Duitse vrouw een van de twee boekenstalletjes bemande. Er kwam een gesloten Siciliaan in de voorhand op het bord. Het werd de kortste partij uit mijn leven. Op de achtste zet schoof ik mijn b-pion twee velden naar voren en zag dat ik na het voor de hand liggende 8...e4 een van mijn beide paarden zou

verliezen. Zonder de zet van mijn tegenstander af te wachten ondertekende ik mijn notatieformulier en gaf op. Ik stond op en ging op weg van Triesen naar Vaduz. Een wandeling in de buitenlucht zou mij waarschijnlijk goed doen. Gisteren nog beroemd en vandaag een schlemiel. Het kan verkeren. Maar dit wisten mijn twee supporters nog niet. Gelukkig vroegen ze niet naar hetgeen er die morgen in de speelzaal in Triesen gebeurd was.

Triesen 2000 was ondanks deze twee fiasco's voor mij een succes. Na Dresden vorig jaar scoorde ik ook in Triesen diverse punten tegen ratinghouders zodat ik binnenkort een Fide rating van boven de 2200 Elo punten tegemoet kan zien. Het toernooi kon helemaal niet meer stuk toen Gerhard Eggink op de laatste avond onze eigen balans opmaakte en bleek dat ik in Triesen over negen ronden het interessantste schaak van de zes musketiers uit Zoetermeer gespeeld had.

René Olthof van New in Chess was zo vriendelijk mij de partij van Judit Polgar en Garry Kasparov per e-mail toe te sturen. Volgens Dirk Jan ten Geuzendam kon men tijdens het einde van deze partij in de speelzaal een speld horen vallen. [NiC, 96-5]

Judit Polgar – Garry Kasparov, Dos Hermanas, 1996.

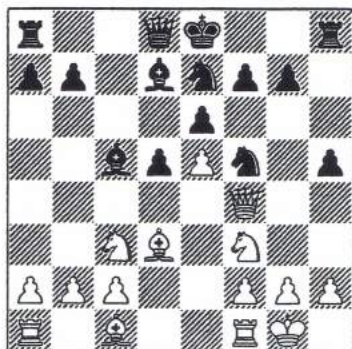
60.Kg4 Ke6 61.Tb5 Tg3+ 62.Kh4 Tg1 63.Tg5 Tf1 64.Ta5 Kf6 65.Ta8 Tg1 66.Tf8+ Ke5 67.Te8+ Kf4 68.Tf8+ Ke4 69.Te8+ Kf3 70.Kh5 Pg3+ 71.Kh6 Pf5+ 72.Kh7 Kf4 73.Tb8 Tg7+ 74.Kh8 Td7 75.Te8 Kg5 76.Te6 Pd4 77.Te1 Kf6 78.Td1 Td5 79.Ta1 Pe6 80.Ta6 Kf7 81.Ta7+ Kg6 82.Ta8 Td7 83.Tb8 Tc7 84.Kg8 Tc5 85.Ta8 Tb5 86.Kh8 Tb7 87.Tc8 Pc7 88.Tg8+ Kh6 89.Tg1 Tb8+ 90.Tg8 Pe8 0-1

Judit Polgar leek aan de grond genageld toen het tot haar doordrong dat ze verloren stond. Miguel Najdorf vond het weinig elegant van Garry Kasparov dat hij in een remisestelling doorgespeeld had. Judit zag geen reden dat hij dit niet had moeten doen

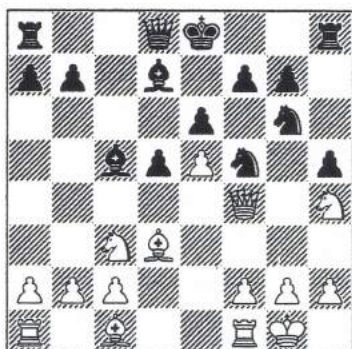
Hans Meijer.

Mantovani – Broekman (Triesen, 2000)

1.e4 1...e6 2.d4 d5 3.Pc3 Lb4 4.e5 c5 5.Dg4 Pe7
6.Pf3 Pbc6 7.Lb5 Pf5 8.0-0 Ld7 9.dxc5 Lxc5
10.Ld3 h5 11.Df4 Pce7 12.Ph4

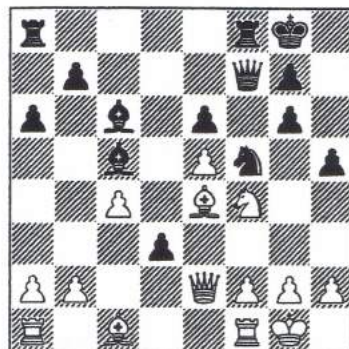
12....Pg6 13.Pxg6

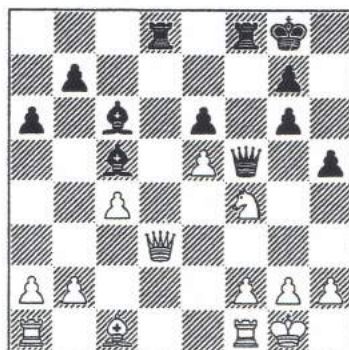
Dit was een zet die door Renzo Mantovani niet verwacht werd. Ik heb de opening normaal gespeeld. Tot zet 10 Ld3 volgde ik de theorie en was toen op mijzelf aangewezen. Ik sta hier natuurlijk voor de vraag welk plan ik moet spelen. Voorlopig ga ik staan. Daarbij past 13.Pg6 uitstekend. Wit moet slaan. Daarna heeft wit het probleem hoe een aanval op te zetten. 13...fxg6 14.Pe2 0-0 15.Dd2 Qe8 16.Pf4 Df7

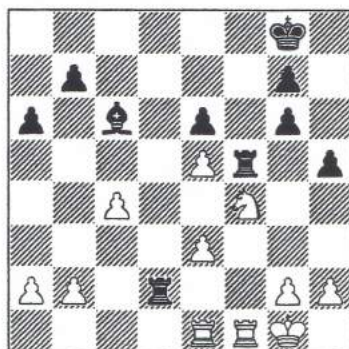
Thematisch gespeeld. Uiteraard moet zwart zijn g-pion dekken. Ik doe dat en bezet en passant de f-lijn. 17.De2 a6 18.c3 d4 19.c4 Lc6 20.Le4 d3

Deze stelling is een diagram zeker waard. Ik offer hier een pion. Ik moet dat wel doen om looper c5 ruimte te geven. De zwarte druk op f2 begint voor wit onaangenaam te worden. 21.Dxd3 Tad8 22.Lxf5 Dxf5

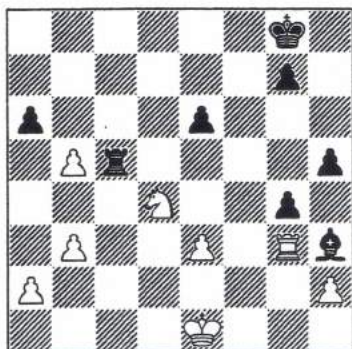

Wit heeft buiten de waard gerekend. Na 23.De2 g5 24.Pxh5 Lxf2+ 25.Txf2 (25.Kh1 Dh3) Dxf2 26.Td1+ wint zwart. 23.Dxf5 Txf5 Met nogmaals dezelfde dreiging. Zwart krijgt de geofferde pion nu terug. Op 24.Pxe6 gevolgd door 25.Pxd8 volgt 24.Txf2 en 26.Txg2+. 24.Le3 Lxe3 25.fxe3 Td2 26.Tae1

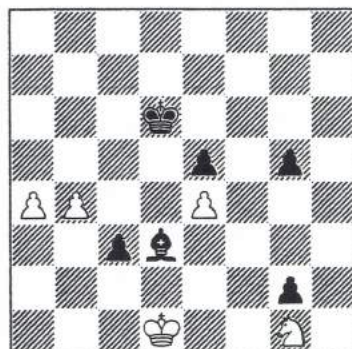
Na 16...Txf4 27. Txf4 Tg2+ volgt 28.Kf1 en de zwarte aanval stagneert.

26...g5 26...Txb2 is natuurlijk beter 27.Te2 Txe2 28.Pxe2 Txe5 29.Kf2 Tf5+ 30.Ke1 Wit blijft op winst spelen. Na 30. Kgl was ik bereid op herhaling van zetten in te gaan. Tc5 31.b3 Lxg2 32.Tg1 Lh3 33.Pd4 b5 34.Tg3 g4

Zo rond de dertigste zet was het voor mij bij het vooruitrekenen moeilijk het juiste plan te vinden. Nu blijkt dat de zwarte loper zich kan bevrijden zodat de partij voor zwart gemakkelijk gewonnen is.

35.cxb5 axb5 36.Kd2 e5 37.Pe2 Lf1 38.Pc3 b4 39.Pa4 Td5+ 40.Kc2 Ld3+ 41.Kc1 Lb5 42.e4 Td6 43.Pb2 Kf7 44.Kc2 Tc6+ 45.Kb1 Tc3 46.Txc3 bxc3 47.Pd1 h4 48.Pf2 g3 49.hxg3 hxg3 50.Ph3 Lf1 51.Pg1 Ld3+ 52.Kc1 Ke6 53.a4 Kd6 54.b4 g2 55.Kd1 g5 0-1

Nog even de eindstelling. Wit heeft geen goede zetten meer. Het paard kan na g4 niet meer spelen. De witte pion op e4 gaat verloren en daarna ook de beide andere witte pionnen. Zwart gaf op.

Bovenstaande partij werd in Triesen tijdens het Liechtenstein Open 2000 gespeeld. Het was mijn eerste winstpartij tegen een meester.

Willem Broekman

Leden van S.V. Promotie op de KNSB-ratinglijst van 1 september 2000

Bonds-nummer	Naam	Geslacht	Rating
7035952	Ahlers	B.L.J.	M 2088
6309028	Ameling	A.H.	M 1786
5987113	Bannink	B.	M 2236
7651391	Berg	J.	v/d M 1761*
6740371	Bergh	J.	v/d M 2103
7691321	Blaauwen	P.E.	den M 1442
6261420	Blankespoor	J.H.	M 1981
6957984	Blok	R.A.	M 1931
5951671	Boerkamp	H.A.J.	M 1900
7803840	Bragonje	H.	M 1429*
6099918	Breugem	H.	M 1743
6048361	Breuker	H.	M 1581
6224691	Briggeman	P.W.	M 1777*
7941813	Brinkman	D.Th.	M 1561
7169173	Broekman	W.	M 2114
7449387	Buiten	H.	M 1552
7285080	Cuypers	P.A.M.	M 1575*
7762777	Deutekom	Y.	van M 1807
7922827	Diepen	S.	van V 1483
5986585	Eggink	G.	M 1784
7701837	Graaf	B.	v/d M 1794
7949920	Guijt	E.	M 1326*
7940185	Guijt	F.	M 1184*
6157932	Hagoort	J.	M 1718
7872018	Hardiek	J.	M 1540*
6284685	Hoorweg	F.P.A.	M 2156
7285069	Jongh	H.A.	de M 1895
7760522	Jutte	W.P.M.	M 1504*
7169767	Knops	H.	M 1736*
7615388	Koolen	N.H.	M 1606*
7146348	Kuipers	E.	M 2279
7195221	Kuipers	H.	M 1729
6255381	Kunnen	R.	M 1751
7917943	Leenman	D.	M 1705
7917965	Leenman	T.	M 1621
7227011	Luitjes	H.	M 1811
7872084	Lutje Schipholt	T.	M 1196*
7356976	Martens	F.M.	M 1599
7285091	Matai	R.R.	M 1806
7007715	Meijer	J.W.	M 2123
7872040	Meijering	P.	M 1148*
7859775	Meijering	T.	M 1276*
7688373	Minnema	H.	M 1460
7541127	Minnema	R.	M 1709
7169778	Mostert	M.J.	M 2030
7727709	Muns	S.	M 1581
7097376	Nepveu	M.	M 1993
7651358	Nies	D.J.F.	van M 1511*
7872051	Nies	J.	van V 1358
7872062	Nies	P.	van V 1618*
6240839	Noordhoek	H.	M 1950
7816270	Ong	D.	M 1564
6502705	Ouwens	H.C.	M 1859
7489317	Peerdeman	N.P.	M 1849
7818261	Pronk	J.	M 1537*
7572191	Putten	M.	van M 1884
7779893	Regt	M.	de M 1654
6411053	Schoon	C.	M 1430*
6565086	Sibbing	J.G.F.	M 2052
7925544	Smit	N.	M 1484*
7978234	Snijdwint	J.	M 1510
7146370	Staden jr.	M.	van M 1887
7146359	Staden sr.	M.	van M 1677
6262366	Stoop	J.	M 1801
7885988	Swarts	R.	M 1478*
6030233	Tan	H.T.	M 1821
7695028	Tan	R.	M 1789
6426662	Toxopeus	G.M.B.	M 1770
7779904	Tsai	W.T.	M 1653
7558859	Veld	C.	M 1521
6661105	Veldhuizen	J.W.	M 1824
6649511	Veldhuizen	N.	M 1826
7872128	Verboom	L.	V 1601
7298269	Vries	R.	de M 1494*
6602662	Waal	A.G.	de M 2135
7586667	Wichhart	M.	M 1654
6793479	Wijk	H.L.	v/d M 1879
7779959	Wijnen	J.W.	van M 1775

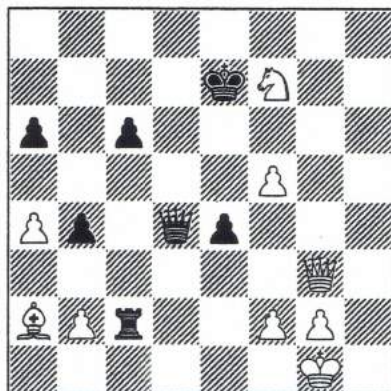
LIECHTENSTEIN – OPEN 2000

De oudste deelnemer van het Open 2000 toernooi was de in 1924 geboren Tsjechische grootmeester Luděk Pachman. Zeven keer was hij kampioen van zijn land.

□ Natter, M	2009
■ Pachman, L	2273
18.Lie-Op (1)	2000

1. e3 d5 2. e4 d4 3. e2 c5 4. e3 e6 5. e3 e6
6. e4 e7 7. c3 e4 8. h3 e3 9. e3 e6 10. d3
0-0-0 11. e2 e6 12. 0-0 e4 13. e3 e4 e3 e4
14. e5 e5 15. c4 g5 16. e3 d1 g4 17. h3 g4 e3 g8
18. e2 d2 e3 d2 19. e3 d2 e3 g4 20. e4 e3 d8 21. e3 d1
e4 g6 22. e3 h5 23. e3 h5 e3 h5 24. e3 h5 e3 g2
25. e3 e2 e3 h2 26. e3 f3 e3 h3 27. e3 h1 e3 g6 28. e3 f1 e3 f4+
29. e3 d1 e3 g8
0-1

De Tsjechische Petra Blazkova, een vrouwelijke meester, zette samen met twee andere dames haar landgenoot Josef Pribyl mat. Pribyl herstelde zich overigens goed en eindigde op de tiende plaats.

P. Blazkova – J. Pribyl [40...Txc2]

□ Blazkova, P	2220
■ Pribyl, J	2383
18.Lie-Op (3)	2000

1. e4 d6 2. d4 e6 3. e3 c5 4. e3 e6 5. a4 e7
6. e4 0-0 7. h3 c6 8. e2 b6 9. 0-0 e3 10. e1
a6 11. e4 g6 12. e6 e8 13. dxe5 dxe5 14. e3
e3 15. e5 e7 16. e3 d1 e7 17. e3 d6 e3 f8 18. e3 d1
e3 d8 19. e3 f6 e3 f6 20. e3 f6 e3 f6 21. e3 d8 e3 d8
22. e3 f6 e3 c7 23. e3 f3 b5 24. h4 e8 25. h5 g3 h5
26. e3 g5 e3 d7 27. e3 h6 b4 28. e3 h7+ e3 f8 29. e3 e2 e3 d6
30. e3 g3 e3 f6 31. e3 h5 e3 7 32. e3 f7 e3 d2 33. e3 f5+
e3 f5 34. e3 f5 e3 4 35. e3 g4 e3 d4 36. e3 g5+ e3 8
37. e3 g8+ e3 7 38. e3 g5+ e3 8 39. e3 g8+ e3 7 40. e3 g3
e3 c2 41. f6+ e3 d7 42. e3 e5+ e3 c8 43. f7 e3 b7 44. f8 e3
e3 d1+ 45. e3 h2 e3 h5+ 46. e3 h3 e3 e5+ 47. g3 e3 b2
48. e3 d7+ e3 b6 49. e3 f8+
1-0

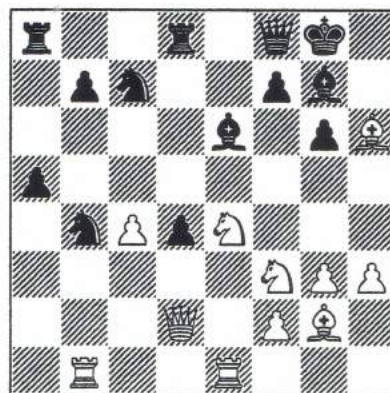
De Hongaarse meester Attila Czebe werd derde. In

de vierde ronde partij rekende Czebe in een *kurzpartie* met de Nederlander Guenther Jan Ballon af.

□ Czebe, A	2472
■ Ballon, G	2260
18.Lie-Op (4)	2000

1. e4 e5 2. e3 e6 3. e5 g6 4. d4 e3 d4 5. e3 g5
e3 7 6. e3 e7 e3 e7 7. 0-0 e3 8. e5 e4 9. e3 e1 e3 c5
10. e3 d4 0-0 11. e3 c3 e3 d4 12. e3 d5 e3 d8 13. e3 f6+
e3 g7 14. e3 d4 d6 15. e3 e8+
1-0

Dat de Nederlandse Fide meester Yge Visser een levensgevaarlijk schaker is bewees hij tegen de Hongaarse meester Lajos Seres. Seres eindigde op de vijfde plaats. Visser op de negende.

Y. Visser – L. Seres [20...Df8]

□ Visser, Y	2406
■ Seres, L	2394
18.Lie-Op (6)	2000

1. e4 c5 2. d3 e6 3. g3 d5 4. e3 d2 e3 f6 5. e3 g2 g6
6. e3 f3 e3 g7 7. 0-0 0-0 8. a3 h6 9. e3 e1 e5 10. e3 d5
e3 d5 11. e3 b1 e3 g4 12. h3 e3 13. e3 e4 e3 7 14. c4
e3 7 15. b4 c3 b4 16. a3 b4 e3 b4 17. d4 e3 d4 18. e3 f4
a5 19. e3 d2 e3 f8 20. e3 h6 e3 f8 21. e3 f6+ e3 h8
22. e3 g7+ e3 g7 23. e3 g5 e3 f5 24. e3 h4 e3 b1 25. e3 e4
e3 e4 26. e3 e4 e3 h8 27. e3 e7 e3 h4 28. e3 h4 e3 h8
29. e3 d4 e3 c6 30. e3 c3 e3 e7 31. e3 e8+ e3 f8 32. e3 h8+
e3 g8 33. e3 c7
1-0

De Duitse meester Bernd Kohlweyer veroverde de zesde plaats. In een Nimzo-Indische partij slaagde hij erin met een opmerkelijk strategisch concept de stelling van de Amerikaanse meester Ed Formanek in zijn greep te krijgen.

□ Formanek, E	2295
■ Kohlweyer, B	2458
18.Lie-Op (6)	2000

1.d4 e1f6 2.c4 e6 3.e1c3 e1b4 4.f3 d5 5.a3 e1xc3+
6.bxc3 c5 7.cxd5 exd5 8.e3 e1c7 9.e1a2 e1e6
10.e1d3 e1c6 11.e1e2 0-0-0 12.0-0 e1b8 13.a4 e1a8
14.e1d2 h5 15.e1c1 e1c8 16.e1a3 e1a5 17.e1c1 e1d7
18.e1b1 g5 19.e1b5 a6 20.e1b1 e1b6 21.e1a1 e1bc4
22.e1a2 e1d7 23.e1d1 g4 24.f4 e1f5 25.e1c1 e1he8
26.e1e1 e1xd3 27.e1xd3 e1xd2 28.e1xd2 cxd4 29.e1e5
e1c7 30.e1a2 f6
0-1

De Nederlandse meester Karel van der Weide speelde een onopvallend toernooi. Desondanks eindigde hij in de eindrangschikking op de zevende plaats.

□ Van der Weide, K	2452
■ Blechzin, D	2392
18.Lie-Op (6)	2000

1.e4 c5 2.e1f3 a6 3.d3 e1c6 4.g3 g6 5.e1g2 e1g7
6.0-0 e1f6 7.e1bd2 0-0 8.c3 d6 9.e1e1 e1d7 10.a3
e1e8 11.e1b3 e1a5 12.e1xa5 e1xa5 13.e1e3 e1c8
14.e1d2 e1f6 15.e5 e1g4 16.exd6 exd6 17.e1f4 e1c7
18.d4 c4 19.e1e2 e1f6 20.e1ae1 e1fe8 21.e1xe8+ e1xe8
22.e1xe8+ e1xe8 23.e1e2 b5 24.e1g5 e1f8 25.e1e4
e1xe4 26.e1xe4 e1d7 27.e1b7 e1xb7 28.e1xb7 a5
29.d5 e1f5 30.e1c6 e1e4 31.e1f1 e1e7 32.e1e2 g5
33.e1e3 g4 34.e1b6 e1g5 35.e1xa5 e1c1 36.e1c7 f5
37.e1xd6 f4 38.gxf4 e1f7 39.e1d1 e1xb2 40.e1b4 e1f6
41.e1xb5
1-0

Egon Brestian, een Oostenrijks meester, eiste de vierde plaats voor zich op. Hij slaagde erin om de dame van Josef Prybil in de beruchte noordhoek op te sluiten. Hoe zou de noordhoek toch aan zijn kwalijke reputatie komen? Is er soms iets loos in die hoek?

□ Brestian, E	2421
■ Pribyl, J	2383
18.Lie-Op (7)	2000

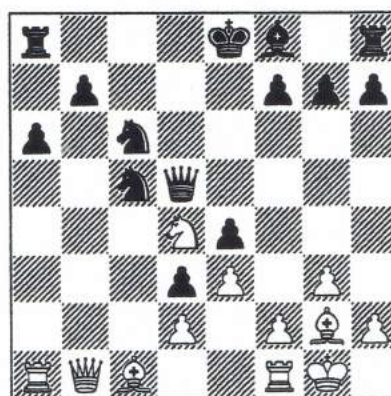
1.e1f3 d6 2.d4 e1g4 3.e4 e1f6 4.e1c3 e6 5.h3 e1h5
6.e1e2 c6 7.g4 e1g6 8.h4 h6 9.h5 e1h7 10.g5 h1xg5
11.e1xg5 e1g8 12.e1g2 e1b6 13.d5 e5 14.e1d2 e1bd7
15.0-0-0 c5 16.e1b1 a6 17.e1h3 0-0-0 18.e1f5 e1b8
19.e1h3 e1e8 20.e1dh1 e1e7 21.e1d1 e1e8 22.e1b3 e1a7
23.a4 g6 24.e1xd7 e1xd7 25.e1a5 e1e7 26.e1b6 e1a8
27.a5 e1xg5 28.e1g4 e1f6 29.e1xg5 e1xe4 30.e1g2
e1d2+ 31.e1a2 e1xb3 32.cxb3 e1h7 33.h1xg6 f1xg6
34.e1xg6 e1c8 35.e1e3 e1b8 36.e1e6 e1c7 37.e1xc7
e1xc7 38.e1f6 e1g8 39.e1c4 e1e4 40.e1h8 e1xh8
41.e1xb8
1-0

Dat ook meesters die in de laatste ronde op zoek zijn naar een hoge klassering een zware pijp kunnen roken liet Johannes Sucher in een *kurzpartie* zien.

□ Blechzin, D	2392
■ Sucher, J	2210
18.Lie-Op (9)	2000

1.d4 d5 2.c4 e1c6 3.e1f3 e1g4 4.e1bd2 dxc4 5.e1a4
e1xf3 6.e1xf3 e1d5 7.e4 e1xe4+ 8.e1e3 e5 9.e1xc4
e1b4+ 10.e1f1 exd4 11.e1g5 e1f5 12.e1c1 e1h6 13.e1b5
0-0 14.e1f3 e1g4 15.a3 a6 16.e1e2 d3 17.a1xb4
dxe2+ 18.e1xe2 e1fe8+ 19.e1e3 e1d4+ 20.e1d2 e1xf3+
21.gxf3 e1ad8+ 22.e1c1 e1xf3
0-1

Acht ronden lang voerde de Hongaarse meester Peter Horvath de ranglijst aan. Toen trof hij de Arkadij Rotstein, een Duitse grootmeester afkomstig uit de Oekraïne. Ze speelden een merkwaardige partij.

A. Rotstein – P. Horvath [18...Dxd5]

□ Rotstein, A	2441
■ Horvath, P	2431
18.Lie-Op (9)	2000

1.c4 e6 2.e1f3 d5 3.g3 e1f6 4.e1g2 c5 5.0-0 d4
6.b4 cxb4 7.a3 bxa3 8.e1xa3 e1c6 9.e1a4 e1d7 10.e3
e1c5 11.e1b5 a6 12.e1b1 d3 13.e1b5 e5 14.e1c3 e1e6
15.e1d5 e4 16.e1d4 e1xd5 17.cxd5 e1xd5 18.e1xc6
e1xc6 19.f3 e1d6 20.fxe4 e1e5 21.e1b2 e1xb2
22.e1xb2 0-0 23.e1ac1 e1ac8 24.e5 e1e6 25.e1xb7
e1xb7 26.e1xb7 e1c2 27.e1cd1 h5 28.e1e4 e1g6
29.e1xg6 f1xg6 30.e1xf8+ e1xf8 31.e1f2 h4 32.e4
h1xg3+ 33.h1xg3 e1a2 34.e1e3 e1e7 35.e1b1 e1e6
36.e1b6+ e1xe5 37.e1xg6 e1a4 38.e1g5+ e1f6 39.e1d5
a5 40.e1xd3 e1a1 41.e1d6+ e1g5 42.e1d4 a4 43.e1e5
a3 44.e1a6 e1d1 45.d4 e1d3 46.d5 e1xg3 47.d6 e1d3
48.e1e6 e1f4 49.e1a4 g5 50.e5+ e1f3 51.d7 g4
52.e1e7
1-0

Zo won grootmeester Arkadij Rotstein het toernooi en werd Peter Horvath te elfder ure tweede. De Italiaanse meester Renzo Mantovani legde beslag op de achtste plaats. Op de elfde plaats troffen we de eerste niet titelhouder aan. Dat was de jarige Bernard Bannink uit Zoetermeer, Holland.

Hans Meijer

Op alle open toernooien zijn boekenstands aanwezig die meestal bemand worden door armoedige, schaakfanatie types die een grijpstuiver willen verdienen. In Liechtenstein was dat niet anders. Daar was de opdringerige Ali, met wie Hans Meijer het uitstekend kon vinden en daar was Silvio, een rustige Kroaat. Bij laatstgenoemde kocht ik twee Russische boeken.

Een boek was van de hand van Smyslov en bevatte zestig partijen. Het boek was uitgegeven in mijn geboortjaar en dat houdt in dat Smyslov op dat moment nog geen enkele match om het wereldkampioenschap had gespeeld. Smyslov was in aantocht, zoveel was wel duidelijk.

Het tweede boek ging over leven en werken van de Rus Petrof, de man wiens naam vaak verbonden wordt met wat wij de Russische Verdediging noemen – “Zasjtsjita Pjetrowa”.

Over dit tweede boek zal ik in de toekomst nog het nodige te vertellen hebben, maar in deze aflevering zal het gaan om het boek van Smyslov.

Het boek van Smyslov, “Izbrannije Partii”, Geselecteerde Partijen, wordt ingeleid door de schaakmeester en publicist Romanovski. Na de biografische details komt hij te spreken over wat en wie Smyslov beïnvloed heeft als speler. Smyslov leerde het spel in eerste instantie van zijn vader, zelf klaarblijkelijk geen onverdienstelijk schaker. Omdat vader Smyslov in Petersburg woonde in de tijd dat daar een “Tsjigorinische” traditie opbloede lijkt het waarschijnlijk dat de jonge Smyslov hier het nodige van meegekregen heeft. Dit is natuurlijk precies wat men in de tijd waarin dit boek werd geschreven – Stalin leefde nog, min of meer – wilde horen. Smyslov, de veelbelovende zoon van het Russische volk, staat in de schaaktraditie van Tsjigorin! Romanovski schrijft vervolgens zelf dat hier geen lippendienst wordt bewezen aan een of ander (politiek) desideratum, maar dat de commentaren van Smyslov op zijn partijen en zijn originaliteit duidelijke taal spreken. Het typisch “Tsjigorinische” dan bestaat erin dat elke positie op zijn eigen merites wordt beoordeeld, zonder dat er bij de beoordeling uit wordt gegaan van gemeenplaatsen, van vaste wetmatigheden. Het concrete voorbeeld dat Romanovski aanhaalt betreft een kritiek moment in een partij tussen Euwe en Smyslov in het toernooi om het wereldkampioenschap in 1948. Euwe laat een pion slaan en stelt zich erg veel voor van zijn loperpaar. En dan luidt het commentaar van Smyslov: “... Euwe rekende natuurlijk met dit antwoord en hoopte met behulp van zijn loperpaar pion b3 terug te winnen en een beter staand eindspel te verkrijgen. *Zo groot is in onze tijd het geloof in het voordeel van het loperpaar!* (cursief MN). Het is interessant er hier aan te herinneren dat M. I. Tsjigorin graag de strijd voerde met het paardenpaar en daarmee menig succes boekte. In het scheppende schaken zijn er geen onveranderlijke wetten die voor iedere stelling gelden, ...”.

Grappig is het om vast te stellen dat ook Suetin, in het boek dat ik vorig jaar in Dresden van hem kocht, bij Euwe dogmatische trekjes ontwaarde. En ook hij had Tsjigorin trouwens hoog zitten.

Romanovski geeft aan dat de schaakcommentatoren (aan het begin van de vijftiger jaren) niet goed schijnen te weten hoe ze Smyslov “in een hokje moeten stoppen”. Sommigen vinden hem vooral een tacticus, anderen zien in hem de diepe strateeg, weer anderen beschouwen hem als een taaie verdediger. En tenslotte zijn er ook nog commentatoren die vinden dat hij zijn eigen stijl nog niet heeft gevonden, of op het schaakbord zelfs tegen de typische kenmerken van zijn aanleg ingaat. Het commentaar van Romanovski op dit alles is even laconiek als voorspelbaar: “Het schijnt ons dat dergelijke uitingen, die de creatieve mentaliteit van Smyslov vereenvoudigd aftekenen, geheel onjuist zijn.”

Voordat de grootmeester zijn zestig uitgekozen partijen voorstelt komt hij zelf ook aan het woord met betrekking tot zijn “schaakwortels”. Hij vertelt dat hij de hele schaakbibliotheek van zijn vader doornam en hij noemt daarbij onder meer de leerboeken van Dufresne (de man die door Anderssen in het midden van de negentiende eeuw enige malen verschrikkelijk mooi van het bord gepaald werd, maar dit terzijde), van Lasker en van Capablanca. Wat Nimzowitsj te vertellen had ontging hem niet. Maar die Tsjigorin, die deed het hem toch wel weer.

In enkele zinnen krijgt vervolgens De Partij een veer in de kont gestoken, maar dat zal wel een verplicht nummer geweest zijn.

Steinitz krijgt een veeg uit de pan als de man die het schaakspel in een formalistisch keurslijf perste, dit in grote tegenstelling tot Tsjigorin.

“Ik noem enige voorbeelden van de diepe creatieve benadering van het schaken van de meest vooraanstaande vertegenwoordigers van onze vaderlandse schaakschool.” Dan noemt hij de partijen Pillsbury-Tsjigorin, St. Petersburg 1895 (waarschijnlijk liep eerstgenoemde gedurende dit toernooi syphilis op), Aljechin-Nimzowitsj, San Remo 1930 en Botwinnik-Capablanca, Amsterdam 1938. De witspelers worden in deze partijen beticht van een dogmatische kijk op het spel.

Aan het eind van zijn inleiding spreekt Smyslov over de rol van strategie en tactiek in de partij en over de partij als logisch uitvloeisel van een openingsidee: de partij als harmonisch geheel.

Het schijnt dat bij Smyslov het begrip “harmonie”, en niet alleen in het schaakspel, een grote plaats inneemt in zijn gedachten. Ook in een recent interview, bijna vijftig jaar later, in *New in Chess* bleek dat weer.

Wat opvalt bij zowel Romanovski als Smyslov is het gebruik van uitdrukkingen die door voortdurende herhaling potsierlijk worden. Vaak wordt gesproken over “de grote Russische schaker die en die”, “de vaderlandse schaakschool”, en dergelijke. Ook in het boek over Petrof (eveneens in de vijftiger jaren uitgebracht) ben ik aan de lopende band op dergelijke zinswendingen gestuit.

Stel eens dat Hans Ree in zijn columns zou schrijven over “de grote Nederlandse schaker Jan Timman”. Stel dat hij deze expressie ook nog eens continu bleef bezigen. Wat zou de reactie van de lezers zijn? Bolle ogen alom, nietwaar? Maar in de beide Russische boeken gaat het maar door op deze manier. Zou men in de Sovjet-Unie in de vijftiger jaren soms geleden hebben onder een nationaal minderwaardigheidscomplex? Voer voor psychologen!

Dat ik een boek met de partijen van Smyslov heb gekocht is geen toeval. Geruime tijd zocht ik al naar een (Russisch) boek waarin de ex-wereldkampioen zijn beste partijen zou toelichten.

De volgende partij wordt in het boek door Smyslov in anderhalve bladzijde (inclusief diagrammen) becommentarieerd. Het is een demonstratie van het inzicht van Smyslov (en een gebrek daaraan bij zijn tegenstander?) en tevens van zijn grote techniek.

Smyslov – Roedakovskij, 14^e kampioenschap USSR, 1945.

Siciliaans.

1 e4, c5 2 Pf3, e6 3 d4, cd4x 4 Pd4x, Pf6 5 Pc3, d6 6 Le2, Le7 7 0-0, 0-0 8 Le3, Pc6 9 f4, Dc7 10 Del, Pd4x 11 Ld4x, e5 12 Le3, Le6

Smyslov wijst erop dat Zwart er beter aan had gedaan om zijn dameloper naar c6 te brengen. Immers, met zijn volgende zet neemt Wit het initiatief op de koningsvleugel. En opnieuw doet Zwart het niet goed: hij laat zijn loper ruilen in plaats van deze beschermer van veld d5 op het bord te laten en naar c6 te brengen. Daarna is het voor Wit eenvoudig om de volledige heerschappij over veld d5 te krijgen. Wat hierna volgt is tamelijk voor de hand liggend.

13 f5, Lc4 14 Lc4x, Dc4x 15 Lg5!, Tfe8 16 Lf6x, Lf6x 17 Pd5, Ld8 18 c3, b5 19 b3, Dc5+ 20 Kh1, Tac8 21 Tf3, Kh8 22 f6!, g6x 23 Dh4, Tg8 24 Pf6x, Tg7 25 Tg3, Lf6x 26 Df6x, Tcg8 27 Td1, d5 28 Tg7x! (1-0). Wat lijkt schaken af en toe toch simpel!

MN

GEEN LEUK STUKJE / Frits Hoorweg

Sta mij toe u lastig te vallen met een serieuze vraag, namelijk deze:

"Kan een fatsoenlijk mens lid blijven van de wereldschaakbond FIDE of een daarbij aangesloten organisatie als de Koninklijke Nederlandse Schaakbond?"

Aanleiding tot het stellen van deze vraag is het boekje "Schaakmat in Kalmukkië", geschreven door Martin van den Heuvel. Hij doet daarin verslag van zijn werk als verkiezingswaamemer in Kalmukkië en enkele aangrenzende landen, allen onderdeel van de Russische Federatie. Zijn verslag loopt uit op een aanklacht tegen de president Iljoemsjmov. Zonder het wettige bewijs te leveren, maakt van den Heuvel zeer waarschijnlijk dat deze president geen middel ongebruikt laat om aan de macht te blijven; en dat hij de slachtoffers van een watersnoodramp en bijstandtrekkers voor hen bestemd geld heeft onthouden om zijn duistere potjes te spekken. Je moet wel aannemen dat deze voorbeelden slechts het topje van een onsmakelijke ijsberg zijn. Die duistere potjes komen hem goed van pas bij de uitoefening van een van zijn nevenfuncties. Iljoemsjmov is namelijk ook president van de FIDE en die organisatie kan tegenwoordig geen grote wedstrijden meer organiseren zonder zijn financiële steun. Het oordeel van de Nederlandse schaakpers over het boekje was negatief. "Oud nieuws" en "slechte compositie" zijn de kwalificaties die ik mij herinner. Misschien is dat waar, al was dat bestelen van watersnoodslachtoffers en bij standtrekkers voor mij nieuw. Maar het is de vraag of een aanklacht wel persé nieuwigheden moet bevatten of mooi gecomponeerd moet zijn.

Van de Heuvel's aanklacht is indrukwekkend en het valt mij op dat niemand de beschuldigingen op zich weerspreekt. Dat wij schakers de misdaden van onze voorzitter tolereren, neen, er zelfs van profiteren, is een schande! Ik schaam mij ervoor dat ik er tot op heden wat lacherig en berustend op heb gereageerd. Dit misschien wat onbeholpen geconstrueerde boekje heeft mij tot dat inzicht gebracht, hulde en dank. Van een bond die zich dit laat welgevallen kan een weldenkend mens op den duur geen lid blijven. Daarom zou ik graag zien dat de KNSB serieuze pogingen doet deze voorzitter af te zetten. Voor het geval dat niet mocht lukken zou afscheiding binnen enkele jaren voorbereid moeten worden. Wanneer er niet binnen een jaar stappen in die richting zijn gezet, zal ik mijn lidmaatschap beëindigen. Eerlijk gezegd ben ik niet optimistisch over het effect van dit stukje. Het moet gezien worden als een poging om mijn vrienden te laten wennen aan de gedachte dat ik volgend jaar niet meer mee doe.

Schaakmat in Kalmukkië, Aspekt 2000, ISBN 90-75323-87-5

28-9-2000/ff/glsj

INTERNATIONALE RATINGEN

Het is interessant om de nationale KNSB ratingen te vergelijken met de internationale FIDE ratingen. Van negen spelers van Promotie heb ik hun rating op de FIDE lijst kunnen vinden [www.rhrk.uni-kl.de/~wehner/fide.html].

	FIDE	KNSB
Ton de Waal	2275	2135
Eelco Kuipers	2271	2279
Hans Meijer	2255	2123
Bernard Bannink	2246	2236
Frits Hoorweg	2178	2156
Willem Broekman	2169	2114
Henk Noordhoek	2129	1950
Manuel Nepveu	2099	1993
Henk Luitjes	2030	1811

Als ik vooraf had moeten raden wie op welke plaats gestaan had dan had ik vrijwel alle namen goed gehad. Op een uitzondering na. Hoe komt het dat Ton de Waal bovenaan staat? Ik heb het hem gevraagd. Een brede lach verscheen op zijn gezicht. In Bussum liet hij mij het volgende staaltje van zijn kunnen zien.

T. de Waal – H. Knops (26-9-00)

1.e4 e5 2.Lc4 Een typische de Waal zet die zo op het eerste gezicht kant nog wal lijkt te raken. 2....Pf6 3.d4 exd4 4.Pf3 Lb4 5.c3 bc3 Het Göring gambiet. 6.0-0 De7 Zwart slaat de uitnodiging van wit om het Noords gambiet te spelen af. 7.Pxc3 Lxc3 8.bxc3 d6 9.La3 0-0 10.e5 Pe4 11.Te1 Pc5 12.exd6 Dxd6 13.Pg5! Een fraaie voortzetting. 13....Pbd7 14.Pxf7 Txf7 15.Te8 Pf8 16.Dh5 Dd7 17.Tf8 Kf8 18.Dxc5 Ke8 Na 18.Kg8 volgt 19.Df8 mat. 19.Te1 Kd8 20.Lxf7 Dxf7 21.Te7 Zwart gaf op.

Hans Meijer.

Schoonheid geprijsd door Ruurd Kunnen

3. Rivaliteit

Wie denkt dat schoonheidsprijzen er vooral zijn om het publiek te vermaken en dat de grootmeesters alleen in de financiële kant ervan zijn geïnteresseerd, die heeft het mis. In 1936 won Botwinnik de prijs voor de mooiste partij in het toernooi van Nottingham. Dat zat Aljechin niet lekker en in zijn commentaar op de partij in het toernooiboek liet hij dat duidelijk merken. Botwinnik heeft de partij ook zelf besproken, zodat wij een mooie vergelijking kunnen maken.

Botwinnik – Tartakower, Nottingham 1936

1. Pf3, Pf6; 2. c4, d6; 3. d4, Pbd7; 4. g3, e5; 5. Lg2, Le7; 6. 0-0, 0-0; 7. Pc3, c6; 8. e4, Dc7; 9. h3, Te8; 10. Le3, Pf8; 11. Tac1, h6; 12. d5, Ld7; 13. Pd2, g5

Volgens Aljechin heeft zwart een serie fouten gemaakt, waardoor de partij nu al niet meer is te redden. Botwinnik vond de laatste zet van zwart te gewaagd. Na 13... Pg6, 14. f4, ef4x 15. gf4x, Ph4 zou wit geen voordeel hebben.

14. f4, gf4x; 15. gf4x, Kg7; 16. fe5x

Botwinnik noemt de zwarte stelling hopeloos, omdat wit alle belangrijke punten onder controle heeft. Aljechin schrijft dat de witte aanval gemakkelijk is, omdat de stelling "vele wegen naar Rome" bevat.

16. ... de5x; 17. c5, cd5x;

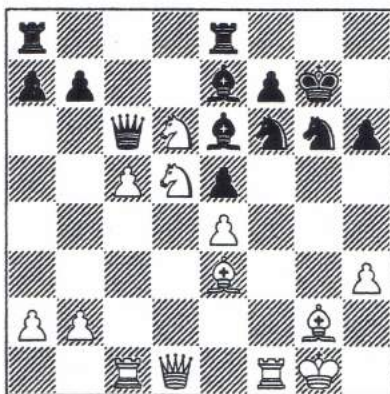
Aljechin: Zwart biedt geen tegenstand. Taaier was 17... Dc8, 18. d6, Ld8.

18. Pd5x, Dc6; 19. Pc4, Pg6; 20. Pd6

Nu faalt 20... Ld6x op 21. Tf6x en na 20... Tf8 speelt wit 21. Pe7x, Pe7x; 22. Tf6x, Kf6x; 23. Dh5 met de dreiging 24. Dh6x+, Pg6; 25. Lg5 mat.

Zwart besluit in deze hopeloze situatie een kwaliteit te offeren.

20. ... Le6

Aljechin wijst nu op 21. Pe8x+, Te8x, 22. Pe7x benevens Lh6x+ en Tf6x met groot voordeel, maar noemt wat Botwinnik doet, eleganter. Zelf merkt Botwinnik op dat hij de verleiding van een directe koningsaanval niet kon weerstaan.

21. Pe7x, Pe7x

Of 21... Te7x, 22. Pf5+, Lf5x; 23. ef5x met stukwinst.

22. Tf6x

Aljechin: deze voortzetting is in het geheel niet moeilijk, maar doet aangenaam aan, omdat er allemaal "stille" zetten volgen, dat wil zeggen: zetten waarmee geen schaak wordt gegeven.

22. ... Kf6x; 23. Dh5, Pg6

Of 23... Th8; 24. Tf1+, Kg7; 25. Tf7x enz.

24. Pf5!

Beide commentatoren geven deze zet het enige uitroepeteken van de partij. Na 24. Tf1, Ke7 zou de witte koning ontsnappen. Na de tekstzet verliest 24... Lf5x, 25. ef5x een stuk en op 24... Th8 geeft Botwinnik de fraaie variant 25 h4 (dreigt Lg5+), La2x; 26. Td1, Tad8; 27. Lg5+ hg5x; 28. Dg5x+, Ke6; 29. Pg7 mat.

24. ... Tg8; 25. Dh6x, La2x; 26. Td1, Tad8 ;

27. Dg5+

Aljechin : Logischer was eerst 27. Td8x.

27. ... Ke6; 28. Td8x, f6; 29. Tg8x, Pf4; 30.

Dg7, 1-0

Behalve de prijs voor de mooiste partij (de eigenlijke schoonheidsprijs) was er in Nottingham een prijs voor de mooiste koningsaanval. Die prijs werd door Aljechin gewonnen. In zijn boek *Mijn beste schaakpartijen 1924-1937* schreef hij bij deze partij enigszins misleidend: *Brillantieprijs*.

Aljechin – O'D Alexander, Nottingham 1936

1. d4, Pf6; 2. c4, e6; 3. Pf3, Lb4+; 4. Pbd2, b6; 5. g3, Lb7; 6. Lg2, 0-0; 7. 0-0, Ld2x; 8. Dd2x, d6; 9. b3, Pbd7; 10. Lb2, Tb8

Zwart wil Pe4 spelen zonder door Pg5 lastig gevallen te worden, maar had dit volgens Aljechin beter kunnen voorbereiden met De7, Tad8 en La8.

11. Tad1!, Pe4; 12. De3, f5; 13. d5!, ed5x

Aljechin merkt hierbij op dat 13... e5, 14. Ph4! een pion zou kosten. Hans Müller daarentegen noemt 13... e5, 14. Ph4, Pc5 de juiste voorzetting,, hoewel het paard met 15. b4 kan worden gedeplaceerd.

14. cd5x, Pdf6; 15. Ph4, Dd7

Aljechin heeft al bij zijn 11e zet gezien dat pion d5 niet echt zwak wordt. Daarom gaf hij 11. Tad1 en

13. d5 uitroepetekens. Op 15 ... Pd5x was 16. Td5x, Ld5x; 17. Dd4 met stukwinst gevolgd.

16. Lh3, g6

16 ... Pd5x; 17. De4x enz. of 16... Ld5x; 17. Td5x, Pd5x; 18. De4x enz.

17. f3, Pc5; 18. Dg5

Dreigt zowel 19. Lf6x als Lf5x en Pf5x. Na 18... Pd5x wint 19. Pg6x.

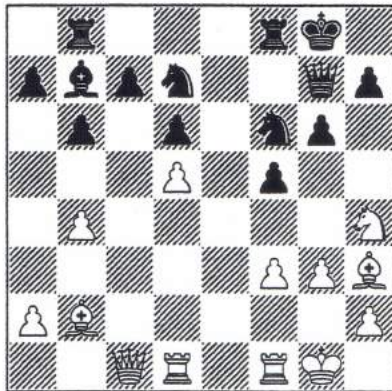
18 ... Dg7; 19. b4, Pcd7; 20. e4!, Pe4x

Aljechin: Een vernuftige zet. Zwart hoopt op 21. Lg7x, Pg5x; 22. Lf8x, Ph3x+; 23. Kg2, Tf8x; 24. Kh3x, Pf6 en 25 ... Pd5x en hij kan nog vechten. 19.. fe4x zou direct verliezen door 20. Ld7x enz.

21. Dc1!

Het uitroepeteken is van Aljechin. De meester had alles al gezien. Minder goed vond hij 21. fe4x, Db2x; 22. ef5x, Df6, waarna wit wel zou winnen, maar pas na een zorgvuldig eindspel. Na de tekstzet moet het paard terug en krijgt de witte aanval stormkracht.

21. ... Pef6

22. Lf5x!

De loper mag niet worden genomen wegens 22...gf5x; 23. Pf5x, Dh8 (...Df7 24. Ph6x of ... Dg6 24. Pe7+); 24. Ph6+, Kg7; 25. Dg5 mat.

22. ... Kh8 ; 23. Le6

Eindelijk is de pion gedekt (Aljechin).

23. ... La6 ; 24. Tfe1, Pe5 ; 25. f4 !, Pd3; 26. Td3x, Ld3x; 27. g4, 1-0 wegens de niet te pareren dreiging 28. g5.

Nottingham 1936 was een memorabel toernooi, omdat niet minder dan vijf wereldkampioenen meededen: de toenmalige ex-kampioenen Lasker (1894-1921), Capablanca (1921-1927) en Aljechin (1927-1935), de heersende kampioen Euwe (1935-1937) en de toekomstige wereldkampioenen Aljechin (1937-1946) en Botwinnik (1948-1963). Botwinnik en Aljechin moesten ook tegen elkaar en dat werd een mooie, maar niet geprijste partij.

Aljechin – Botwinnik, Nottingham 1936

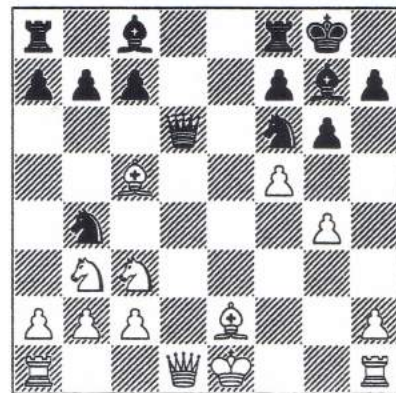
1. e4, c5; 2. Pf3, d6; 3. d4, cd4x; 4. Pd4x, Pf6; 5. Pc3, g6; 6. Le2, Lg7; 7. Le3, Pc6; 8. Pb3, Le6 ; 9. f4, 0-0 ; 10. g4, d5 ; 11. f5, Lc8 ; 12. ed5x, Pb4 ; 13. d6

Botwinnik, die voor de eerste keer tegen Aljechin speelde : Een scherpzinnig idee. Wit wil veld f6 verzwakken, om na g4-g5 en f5-f6 de zwarte loper in te sluiten. Na 20 minuten denken vond ik een remisevariant die ik uit respect voor mijn beroemde tegenstander zonder aarzeling uitvoerde.

13. ... Dd6x

Aljechin: Natuurlijk niet 13...ed6x wegens 14. g5 en f6 enz.

14. Lc5

14. ... Df4!

Aljechin: Weer de enige zet omdat 14. Dd1x+, 15. Td1x!, Pc6 (Pc2x+ 16. Kd2); 16. g5 en f6 wit duidelijk voordeel geeft.

15. Tf1, Dh2x; 16. Lb4x, Pg4x; 17. Lg4x, Dg3+; 18. Tf2

Niet 18. Kd2?, Lh6+ en wint.

Dg1+; 19. Tf1, Dg3+; 20. Tf2, Dg1+ remise.

Aljechin: een korte, maar scherp en goed gespeelde partij. Botwinnik: Aljechin had zich zichtbaar opgewonden omdat hij het tegenspel met 14 ... Df4 en 16. ... Pg4x over het hoofd had gezien en hij was er niet zeker van of hij nu wel alles goed had berekend. Ik veroorloofde mij daarom een grapje. Voordat ik met 20. ...Dg1+ remise maakte, dacht ik 5 minuten diep na, alsof ik toch op winst speelde.

Wist U

- ... dat elk clubblad van enige betekenis ooit een rubriek "*Wist U dat...*" heeft gehad, nu heeft, of eens zal hebben ?
- ... dat dit blad bepaald "van enige betekenis" is (van welke dan ook) ?
- ... dat het dus hoog tijd wordt dat iemand nu eens met deze rubriek begint ?
- ... dat ik dat ben ?
- ... dat prof. Max Euwe ooit als volgt formuleerde hoeveel verschillende schaakpartijen er gespeeld kunnen worden: "Als je een vierkante lichteeuw aan microfilm zou hebben, dan was dat nog niet genoeg om alle mogelijke partijen op te slaan" ?
[*een lichtjaar is al een ontzettend grote afstand..., en dan een eeuw..., en dan in het vierkant..., en dan aan microfilm....*]
- ... dat de heren Bannink en Broekman zelfs bij het analyseren de regel "aanraken is zetten" in acht nemen ?
- ... dat het woord "Bannink" in de vorige regel niet door de spellingscontrole van Word komt, en dat door dat programma als alternatief "Paniek" wordt voorgesteld ?
- ... dat bij sommige spelers niet alleen een remise-aanbod maar ook een koffie-aanbod slechts geldig is tot de volgende zet ?
- ... dat "gefeliciteerd" niet automatisch "ik geef het op" betekent, maar ook kan betekenen "mooi remise gehouden" of "ik geloof dat U jarig bent" ?
[*vraag maar na bij Promotie 3*]
- ... dat ik in het boek "The Complete Chess Addict" van Fox en James [Faber and Faber, Londen 1987] o.a. de volgende definities van het schaakspel aantrof ?
 - chess is life -- *Bobby Fischer*
 - chess is like life -- *Boris Spassky*
 - chess is my life -- *Viktor Kortsnoj*
 - chess is my life, but my life isn't just chess -- *Anatoly Karpov*
 - chess is most certainly not my life -- *Tony Miles*
 - chess is life in miniature, chess is a struggle, chess is battles-- *Gary Kasparov*
 - chess is the art of analysis -- *Michail Botwinnik*
 - chess is an art -- *Gary Kasparov*
 - chess is a game -- *Boris Spassky*
 - chess is a sport -- *Ray Keene*
 - chess is imagination -- *David Bronstein*
 - chess is work -- *Walter Browne*
 - chess is everything: art, science and sport -- *Anatoly Karpov*
- ... dat ik uit dat boek nog wel vaker zal citeren ?
- ... dat deze "columnist" van deze rubriek best een maandelijks ("bladelijks?") terugkerend fenomeen zou willen maken, maar ...
- ... dat het dan zou helpen als U leuke uitspraken, voorvallen etc. bij hem zou willen melden ?
- ... dat hij U daarvoor bij voorbaat dank zegt ?

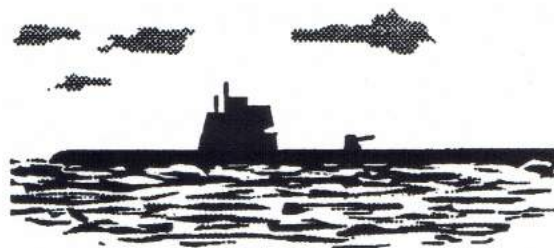
Rob de Vries

Gluiperig vals spel

Ik wil u vertellen over een merkwaardige schaakpartij die ik speelde op circa 70 meter diepte op de Barentszee nabij Nova Zembla. Als jong onderofficier van de Marid (Marine Inlichtingendienst) was ik in die tijd een aantal maanden gedetacheerd op één van Hr. Ms. conventionele onderzeeboten. De ruim 60-koppige bemanning bestond voor het merendeel uit beroepspersoneel. Mannen met ringbaarden, zoals dat de gewoonte was bij de onderzeedienst.

De Koude oorlog was in die tijd pas goed begonnen. Argwanend hielden het Westen en het Oosten elkaar in de gaten. Onze taak bestond uit patrouilleren in de Noordelijke wat ren. Samen met de NAVO-partners voeren wij wekenlang op periscoopdiepte op de Beringzee en andere unheimische oorden. Zo nu en dan kwamen wij aan de oppervlakte om te bevoorraden. Dan werden levensmiddelen en olie ingenomen en de accu's geladen. Ook ontvingen wij dan brieven en pakketjes van het thuisfront, veelal bestaande uit kranten en tijdschriften. Een paar dagen in de frisse lucht en lol maken in de een of andere Noorse haven of op IJsland en dan weer terug in het stalen harnas. Als ik met verlof in Amsterdam was keken mijn vrienden stinkend jaloers naar mij, zoals ik er uit zag in mijn uniform. Zij probeerden mij dan verhalen te laten vertellen over het leven op zo'n boot. Dat sprak tot de verbeelding. Over mijn werk mocht ik echter niets loslaten en ik verzwegen ook dat er geen saaier omgeving denkbaar is dan het verblijf op een onderzeeboot. Op een van die tochten volgden wij wekenlang een aantal vissersschepen uit de USSR op de Atlantische Oceaan. De hele wereld wist dat die schepen nog nooit een enkele vis gevangen hadden en dat ook nooit zouden doen. Het waren in feite spionageschepen die volgestouwd waren met ultramoderne luister- en opsporingsapparatuur. Men wilde dus wel weten waar die zich ophielden. Tegenwoordig gebruikt men daarvoor satellieten, maar die had je toen nog niet. Wij deden toen dat werk. We moesten daarbij natuurlijk wel ongezien blijven. Een enkele keer ging dat wel eens fout. Zoals bij dat bevoorradingschip dat veel sneller voer dan ze op de brug verwachtten. Wij waren vermoedelijk ontdekt. Zoiets was altijd spannend. Je wist niet wat er kon gebeuren. Na het alarm over de intercom werd het dan akelig stil aan boord. De machines werden stilgelegd en in doodse stilte luisterden wij dan in de gevechtscentrale naar het geruis van schroeven en de onvermijdelijke Asdic. Alsof men met een enorme sternvork op de gepantserde huid tikte.

Ploingg ----- ploingg ----- ploingg -----

Nu hadden de maten bedacht dat je op het tempo van de Asdic aardig kon schaken. Net als bij een gongwedstrijd moest je dan zetten als er weer een tik kwam. Op een keer was ik - sukkel - één van de spelers. Je moet wel weten dat het altijd om geld ging, zoals trouwens bij alle spelletjes daar. Ik vond mijzelf een van de beste - zoniet de beste - schakers aan boord en had dus hoog ingezet tegen de Tweede Wachtofficier.

Onervaren als ik was, had ik echter niet in de gaten dat het deze keer geen vijand was die boven ons voer, maar een bevriend fregat wat toevallig in de buurt was. Een ordinaire oefening dus. En wat ik ook niet wist, in de gevechtscentrale konden zij de asdic-tikken nabootsen! Ik was aan de heidenen overgeleverd. Gewoonlijk kwamen de ploinggs om de 10 á 20 seconden. Was de IIWO aan zet dan klopte dat wel zo ongeveer, maar daarna kwam na amper een seconde de volgende ploingg. Miste je deze, dan mocht je niet meer zetten. Ik had het niet meer. Wat was er verd... boven aan de hand? Ik kon ook niet om uitleg vragen, want je mocht amper praten gedurende het alarm. Ik keek hulpeloos om mij heen. Maar vanuit het schemerdonker stonden die baardapen, met hun typische koptelefoons op, onbewogen terug. Mijn stukken (alle voorzien van een zorgvuldig onderhouden vilt onderlaagje) verdwenen achter elkaar geruisloos van het bord. Binnen de kortste keren moest ik opgeven.

De IIWO pakte de inzet - naar ik mij herinner zo'n 80 Noorse kronen - op en verdween onder applaus in de richting van de brug. Door dat handgeklap begreep ik pas dat onze situatie helemaal niet zo bedreigend was als ik dacht. De ploinggs waren ook plots verdwenen. Die gluisperige onderwaterjagers hadden deze walsergeant - met z'n would-be ringbaardje en die trommel met codeboeken onder z'n kooi - gewoon te grazen genomen!

Die avond vertelde de IIWO in de cafetaria stikkend van het lachen wat zich die middag in de centrale had afgespeeld. De artillerieofficier verzekerde mij nog dat de oefening echt niet alleen in elkaar was gezet om mij wat kronen afhandig te maken. Later op de avond gaf de IIWO grootmoedig nog een paar rondjes weg.

Van mijn geld....

Gerard Jansen (De Variant, Lochem)

"Als ik op dit knopje druk
ontdek je de
**verborgen
kracht**
van deze nieuwe Corolla."

 TOYOTA

Met dat knopje opent u de motorkap van de Toyota Corolla. Om vervolgens oog in oog te staan met een vernuftig stuk techniek: een VVT-i 16V-motor met een inhoud van 1.4 of 1.6 liter. VVT-i staat voor varia-

bele kleptiming in alle toereengebieden. Dit systeem zorgt voor een zeer groot vermogen als u dat wenst. Maar tegelijkertijd stelt VVT-i u in staat om extreem zuinig te rijden als u

De nieuwe
Corolla

vanaf nuw 310.490,-/€ 13.835,-

niet het uiterste van de motor verlangt. Een motor met twee gezichten dus. Of misschien wel vier. Want deze VVT-i krachtbron heeft ook een lager geluidsniveau en minder uitlaatgas emissies.

En dat de nieuwe Corolla er ook nog eens heel erg goed uit ziet is natuurlijk helemaal een reden om uw huidige auto meteen aan het occasion-park van de Toyota-dealer toe te voegen.

www.toyota.nl

Uw Toyota dealer:

Mové b.v.

Abdissenbos 3, wijk 15, Zoetermeer tel. 079 3203040